

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 567.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvány-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 161.

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... .. 96 kor.

Fél évre ... .. 48 kor.

Egy negyed évre ... .. 12 kor.

Egy hóra ... .. 3 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, november 18.

Magyar hadügyminiszter.

Simán és zökkenés nélkül oldja meg ez a háború azokat a nehéz kérdéseket, amelyekért annyi hiábavaló küzdelem folyt az elmúlt évtizedekben a magyar parlamentben. Miniszterelnököket söpört el, pártokat temetett a meg-megújuló katonai kérdés, mely mint egy Damokles-kard függött szünetlenül a kormányok felett. Az állandó nemzeti gravamenek között szerepelt minden tétel, mely a hadsereg kérdéseit tárgyalta: szó, nyelv és kardbojt elég ok volt, hogy jó magyar hazafiak összekapjanak, sőt egymás politikai tisztességében gázoljanak.

Anélkül, hogy a nemzet harcait kisebbiteni akarnók, mily jól esik most rámutatni, hogy e kérdések megoldásában nem mi voltunk a hibások: sem a parlamenti pártok, sem maga a „rebellis”-nek hirdetett nemzet. Oly messze van ez a múlt s annyira eltemette ez a háború, hogy ma bátran rámutathatunk az okra, mely a megoldást késleltette s a magyar lelkek érzékenységét annyira felfokozta. Nem ismerték bennünket! ez volt az ok. Félték tőlünk, hogy önállóságra törekszünk. S nem hittek bennünk, hogy a dinasztianak mi vagyunk a leghivebb, de leg-erősebb támaszai is.

E háború folyamán megismerte a magyarokat Károly király és meg tudta mit jelent az, ha harcolni akar a magyar hadsereg. Meglátta, hogy hiába akarták elrejtetni ősrégi, idejét múlt, hagyományos és copfos tradíciók köpenyegé alá: ez a hadsereg él, áttörte a régi kereteket, átvágta dicsősége fegyverével a múlt tradícióit s most közös kötelékben ugyan testvértársaival, de magyar zászló alatt, a magyar szó lelkesítő hangja mellett, magyar tiszték vezetésével védi királyát és hazáját.

A magyar katona ragyogó erényeit elismerte az ellenség is, el kellett ismerni idehaza is. S Károly király lelkében egy gyönyörű gondolatsor indult meg, amelynek végén ott tűndökölt és pompázott az önálló magyar hadsereg gondolata. A magyar fiúk már megcsinálták ezt s ifjú királyunk most adja erre a szankciót, midőn beleegyeznek abba, hogy megszűnjék a közös hadügyminiszterium s legyen külön osztrák — és külön magyar hadügyminiszter. Ez a terv természetesen megszünteti a Landwehr- és honvédelmi miniszteriumokat is, mint teljesen feleslegeseket.

Wekerle új pártalakításának a katonai kérdéseknek ez a megoldása alkotja a gerincét. Ez tömöríti egytűvé mindazokat, kiket a múltban a katonai kérdések elválasztottak. Hisszük, hogy sokan vannak ilyenek. Anynyival inkább jól esik ezt feltételeznünk, mert

nem egyszer hirdettük e helyen, hogy Tisza István gróf, miniszterelnökségének idejében, megegyezett a katonai kérdések dolgában a legfelsőbb hadvezetőséggel. Amit akkor

kétkedéssel és idegenkedéssel fogadtak: azt ma a legnagyobb vívmányként ünnepejük. És méltán... Ez a mi legnagyobb elégtételünk!

Ketté választják a hadügyminiszteriumot.

— Készüldés a delegációkra. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Beavaftott forrásból arról értesül egy budapesti estilap, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök egységes pártalakítási tervének tengelye a katonai kérdések megoldása csaknem szószerint azoknak a vívmányoknak felhasználásával, amelyekre nézve még Tisza István gróf miniszterelnök korában egyezett meg a legfőbb hadvezetőséggel.

A régi megállapodás szerint a cs. és kir. hadügyminiszterium, a m. kir. honvédelmi miniszterium és a cs. és kir. Landwehr-miniszterium megszűnik. Helyettük lesz Budapesten egy m. kir. hadügyminiszterium és Bécsben egy cs. kir. hadügyminiszterium. A magyar és osztrák hadügyminiszteriumok összekötő kapcsa Ő felsége a legfelsőbb Hadur személyén kívül a hadsereg közös vezérkara lesz.

A katonai ügyeknek részben való önállósítása maga után fogja vonni a nyelvkérdés rendezését is. Magyarországon a vezényleti és szolgálati nyelv magyar, Horvátországban horvát lesz. A német nyelv tudása a törzstisztekre és a vezérkar tisztjeire nézve kötelező marad.

Budapestről jelentik: Körülbelül két hét választ még el a december hó harmadikán Bécsben kezdődő delegációs ülészaktól. Az érdeklődést, amely ezuttal a rendesnél is nagyobb a rendkívül, nagy jelentőségű kérdéseket tárgyaló delegáció iránt, addig is ébrentartják az előkészületek. A képviselőház a kvóta-bizottság tagjaival együtt szerdai ülésén választja meg a delegátusokat is. Az országgyűlési pártok hétfőn valamennyien értekezletet tartanak, amelyen a jelöléseket ejtik meg. A jelöléseken a képviselőházi szavazás ritkán változtat és így több, mint valószínű, hogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságnak a kormányt támogató pártok részéről a következők lesznek tagjai:

Az alkotmánypárt: Andrássy Gyula gróf, Bolgár Ferenc és Egyesült függetlenségi és 48-as párt:

Zlinszky István, Baria Ödön, Plafthy György Bakonyi Samu, Eitner Zsigmond és Ráth Endre. Függetlenségi és 48-as párt: Károlyi Mihály gróf, Holló Lajos és Lovász Márton. Néppárt: Zboray Miklós, vagy Landauer Béla. Pártonkívüliek csoportja: Polónyi Géza. A munkapártnak huszonnégy tagból álló képviselőlete lesz a delegációban, a horvátok pedig három delegátust küldenek ki.

A főrendiház a jövő hét elején tart ülést a delegációk főrendi tagjainak megválasztása céljából. A megválasztott delegátusok a hó végén ülnek össze alakuló ülésre. Az eddigi diszpozíciók szerint az országos bizottság elnöke Kluen-Héderváry Károly gróf lesz.

A főrendiház a delegációba 20 rendes és 5 póttagot választ, a kvóta-bizottságba pedig 5 rendes tagot.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A képviselőház első ülésén, amelyet kedden délután három órára hívnak össze, öt sürgős interpelláció lesz. Andrássy Gyula gróf, Polónyi Géza, Perényi Zsigmond báró és Bakonyi Samu az osztrák támadások miatt interpellálnak. Tisza István gróf pedig a lengyel kérdéssel intez interpellációt Wekerle miniszterelnökhöz. Részint ez a nagyérdeklődésű interpelláció-sorozat, részint Wekerle Sándor dr. miniszterelnök pénzügyi expozéja miatt óriási az érdeklődés a képviselőház ülése iránt. Az előjegyzések máris meghaladják a karzati jegyek számát. Az ülés érdekességei közé tartozik az előterjesztés is, amelyet Szász Károly elnök tesz majd arra, hogy a képviselőház hódoló feliratot küldjön szerencsés végű balesete alkalmából a királynak.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A kormány a csütörtöki minisztertanácson elhatározta, hogy a tej árát az egész országban 20 fillérrel felemeli. Azok a családok, amelyeknek évi jövedelme négyezer koronánál kisebb, a maximális árnál 50 fillérrel olcsóbban kapják a tej literjét a tejcarnokoktól, amelyeknek a különbözetet a kormány visszatéríti. Ugyancsak a csütörtöki minisztertanács állapította meg az árpagyöngy, köles és tarhonya előállításai és eladási árát. A minisztertanács ezenkívül megállapította az aszalt szilva és lekvár forgalomba hozataláról szóló szabályokat.

Éléskamránk lesz Olaszország.

(Mit várhatunk a megszállott területekről?)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Hadik János gróf közlelmezési miniszter érdekes tárgyalásokat folytatott az osztrák kormány tagjaival a megszállott olasz területek gazdasági berendezéséről. Az osztrák kormány azt az óhajtását fejezte ki, hogy a megszállott olasz területek gazdasági berendezésénél a magyar és osztrák kormányt közös bizottság képviselje.

Hadik azt követelte, hogy a magyar kormány saját képviselőivel és szaktisztviselőivel külön és önállóan vegyen részt a megalkotandó bizottságban, hogy méltóan képviselje a magyar érdekeket.

Hadiknak hosszas kapacitálás után sikerült az osztrákokkal álláspontját elfogadtatni.

Ugy tudjuk, hogy a megszállott területen rengeteg élelmet találtunk. Az olasz hadsereg éppen offenzívára készült, jól ellátta magát municióval. Értesülésünk szerint az olasz fronton küzdő hadseregeink 8 hétre el vannak látva élelmiszerekkel a zsákmányolt mennyiségből. Rengeteg rizskészlet és nagymennyiségű selyem jutott a győzők kezébe s ezekből a készletekből előreláthatólag a front mögötti lakosság is kapni fog.

Különben az olasz hadüzenet óta rendkívül sok élelmiszert és nyersanyagot kellett nélkülöznünk, amit eddig Itáliából kaptunk és aminek a behozatalát seregeink előnyomlása most lehetővé teszi. A legutolsó öt békeesztendőben (1909—13) az olasz importról némi áttekintést nyújtanak a következő számok: Különösen nagy volt *déligyümölcs* behozatalunk, aminek az értéke esztendőnként 27 és 41 millió korona között ingadozott, amiből narancsra 11—15 millió, száritott mandulára 6—10 millió, citromra 5—9 millió esett. Jelentékeny volt a behozatalunk *selyem szövetekből* is, 12—15 millió, továbbá *kenderből* (4—5 millió), *rizsből* (6—7 millió), *sajtából* (3—4 millió), *olajból* (2—4 millió) és *kébből* (1—7 millió.) A *zöldség*, gyümölcs és egyéb növény behozatali értéke 25—35 millióra rugott, bár itt meg kell jegyezni, hogy a virágok és dísznövények jelentékenyen meghaladta az élelmiszerekét. Természetes, hogy mindezekből nem lehet most egyszerre rendes behozatalra gondolni, de lehet számolni azokkal a készletekkel, amiket az elfoglalt területeken a hadsereg és a polgári lakosság szükségleteinek fedezésére az olaszok felhalmoztak s amit mi most elfoglaltunk. Élelmiszereken kívül Olaszországnak éppen ez a most elfoglalt területe szállított külföldre rendkívül sok *gyapotot* és *gyapjút* is, mert egész Olaszország szövő-fonó ipara itt koncentrált. Kész áru kivül tehát valószínűleg sok nyers

anyag is kezünkre került itt és nagyon könnyen üzembe állíthatjuk az északolaszországi hadiipar jelentékeny részét is. Ez az ellenséges hadiipar tehát hamarosan a mi hadseregünk számára dolgozhatik, ami szintén jelentékeny tehermentesítést jelent mögöttes országrészeinknek.

Fábry Sándor a ravatalon.

(Temetés és részvét.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Fábry Sándor dr. holttestét ma délután ravatalozták fel. Az Acsev. palota második emeleti tanácstermében díszes ércokporsóban fekszik Fábry. A koporsó körül karcsu kandellaberek égnek, a tanácsterem főbejárata, valamint a falak komor fekete drapériával vannak bevonva. Mindenütt, az egész hivatalban a legteljesebb gyász uralkodik.

A temetés idejét már megállapították. A beszentelés vasárnap délután három órakor lesz Aradon az Acsev. palota udvarán, ahonnan a holttestet a beszentelés után Békéscsabára szállítják. A temetés Csabán hétfő délelőtt tíz órakor lesz. A temetésre Aradról külön vonatot indítanak. Fábry holttestét a családi sírboltban helyezik el. A halálhírt a vasut táviratilag közölte a képviselőház és a főrendiház elnökségével, valamint az összes miniszteriumokkal. A vasut tisztikara Koromzay és Szathmáry igazgatók vezetésével ma délután kondoleált az özvegynek. Ma délután fél háromkor az Acsev. igazgatósága rendkívüli ülést tartott, a melyben kegyeletos szavakkal emlékeztek meg Fábry haláláról.

(Az aradi újságírók gyászja.)

Az Aradi Újságírók Egyesülete ma délután 12 órakor rendkívüli választmányi ülést tartott Faragó Rezső alelnök elnöklésével. Faragó Rezső meleg szavakban búcsúztatta el az egyesület elhunyt elnökét: Fábry Sándor drt. Beszédében méltatta az elnöknek az egyesület érdekében kifejtett áldozatkész munkásságát. Az ülés elhatározta, hogy elhunyt elnökének ravatalára koszorút helyez és a temetésen küldöttségileg részvesz. A haláleset alkalmából az egyesület külön gyászjelentést ad ki.

(A részvét.)

Személyesen és távirati uton fejezték ki részvétüket a délutáni órákig: özv. Laczay Józsefné, Barakovich-család, Babos Géza állomásfőnök Makó, Hervay István alispán Makó, Porcia Lajos gróf és családja, Polonkay gárdakapitány és családja, Mezőhegyesi cukorgyár igazgatósága, Lengyel Ferenc körösbányai áll. előjáró, Ring Géza aradi bankigazgató, Gergely László mérnök, az Arad-Hegyaljai Motorosvasut igazgatósága, Jahner-család Temesvár, Zerkovitz Rudolf és családja, Balla Frigyes és családja, Just Ferenc Máv. főfelügyelő, Tichy őrnagy vonalparancsnok, Zelenski Róbert gróf vbtt. és neje, Dálnoki Nagy Lajos, Heinrich Sándor, Breda Viktor gróf, Schór Lajos és családja, Vásárhelyi Jánosné, Reichner Károly és családja, Zinner Béla és neje, Gelényi Ernő és neje, özv. Purgly Lajosné, özv.

báró Urbán Ivánné, Acsev. főtisztviselői kara, Rónay Endre, Barra Gyula dr., Dancsovski János Gyula, Jakabffy Gyula főispán, Vidovszky és neje, Robicsék és neje Arad, Králik-család Temesvár, Risleitner Hugó Honetó, Krausz Simon és családja Budapest, özv. Hermann Gyuláné Gyorok, Koblovski L. Budapest, Seidner Sándor Marosborsa, Koszít Pál ménesbirtoki igazgató Mezőhegyes, Gyula vidéki vasut Budapest, Sárközy Aladár felügyelő Mezőhegyes, Kohn Dániel Gyula, Dániel Tibor báró és neje, Heinrich Ferenc Budapest, özv. Justh Gyuláné Torna, Lánczy Leó Budapest, Südi István Békéscsaba, Világosi cognac-gyár, Szücs Pál Arad, itj. Vas Gusztáv, Szemere Kálmán állomástnök, Ruoletzky Gézané, Baross Boriska, Baros Zsigáné, Litsek Akos és neje, Rónay Jánosné, Simó Károlyné, Csapó Lorántné, id. özv. Andrányi Károlyné, Szathmáry Mihályné, Hofbauer Sándorné, özv. Scharner Sándorné, Perovics Radoszlávné, Borsos Béla dr. és neje, Szalay Antal, Király Dezsóné, özv. Cserépy Arpádné, Köpf János dr., Joanovits Sándor, Csiky Ödön dr. és neje, Csernovits Diodorné, özv. Barosné, Baros Lajos és neje.

(Különvont.)

Az Acsev. igazgatósága hétfőn reggel 9 órai indulással külön vonatot közlekedtet Aradtól Békéscsabáig, hogy elhunyt vezérigazgatójának Békéscsabán való elhantolásához igazgatóságát, tisztikarát, az elhunyt családját s Arad város közönségéből azokat, kik a temetésen részt óhajtának venni, Békéscsabára kivihesse. Kéri a vasut igazgatósága a temetésen résztvenni óhajtókat, hogy ebbeli szándékukat vasárnap délelőtt folyamán az igazgatóságnál bejelenteni sziveskedjenek, hogy megfelelő helyről gondoskodhassanak.

Az aradi iskolák tanítási ideje.

Barabás Béla főispán rendelete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ismeretes az a régóta huzódó és személyi tétre is átesapott harc, amely az aradi állami elemi iskolák tanítási idejének megállapítása körül a közigazgatási bizottság és tanfelügyelőség között folyik. Ennek a harcnak Barabás Béla dr. főispán most egyszerre egy körrendelettel véget vetett, amelyet az Arad városi községi és állami elemi iskolák összes igazgatóihoz intézett.

A főispán az 1886. évi XXI. t.-c. 57. §-ában gyökerező ellenőrzési és felügyeleti jogánál fogva elrendeli, hogy november 21-étől kezdve a jövő év március 1-ig az összes községi és állami elemi iskolák összes osztályaiiban a tanítás reggel 9 órakor kezdődjék. A rendelet mindaddig érvényben marad, amíg a községi iskolaszékek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett beadványa ügyében a miniszter dönteni fog.

Felhívja egyben az igazgatókat, hogy ebben a közismert vitás ügyben úgy maguk tartózkodjanak, valamint figyelmeztessék tantesztületük tagjait, hogy egyáltalában ne foglalkozzanak a kérdéssel. A körrendeletet a főispán azzal küldte meg a város polgármesterének, hogy ezt az összes iskolaigazgatókkal azonnal közölje és a rendelet végrehajtását úgy a községi, mint az állami elemi iskoláknál ellenőrizze és ha szükség van rá, a rendelet végrehajtásáról gondoskodjék.

Velence előtt állunk.

(A király és Vilmos császár az olasz fronton.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Velence előtt levő utolsó vonalgátat már átlettek honvédeink. Kézi tusában tisztítják meg a Piave deltáját és a lagunákat a szétszórt ellenséges csapatoktól. A fokozatosan leküzdött nehézségek után már nincs semmi jelentősebb gátégszen Velencéig, melynek hadi kikötője csak 18–20 kilométernyire van Kavallinótól. A harcokban San-Dona és Piavétól délre döntő sikereket aratunk.

Görz. A király tegnap az Isonzo esataterét tekintette meg, többek között a Monte San Michelét, a San Martinot, a 197. magaslatot, a doberdói fensikot, a Monte dei sei Busit, ahol annyi véres harcot vívtak végig katonáink. A Monte San Michele csucsán találta a király az olaszok emlékkövét, mely egyszerű szavakkal hirdeti, hogy alatta a halálban egyesült olasz és magyar katonák aluszszák örök álmukat. Erről a hegyről a Comen-fensikón tekintve végig, jóformán szabad szemmel állapítható meg, hogy milyen keskeny csikért áldozták fel az olasz nép fiatalágát. Kratochwil ezredes, a nagyváradi 4. honvédegyalozezred parancsnoka és Pintér százados, a debreceni 39. gyalozezred századosa ismertették a király előtt a doberdói esatater egyes pontjainak jelentőségét. A király meleg szavakkal emlékezett meg a magyar ezredeknek halálmegvető vitézségéről és páratlan teljesítményeiről. Az uralkodó felment a 197. magaslatra, amelyet a debreceni bakák védelmeztek hosszú hónapokon keresztül. Pintér százados elmondta az itt lefolyt harcok történetét. A magyar katonák vitézsége mély benyomást tett mindenkire, aki ott volt a király környezetében. A Doberdóról ófelsége visszatért állomáshelyére.

Bécs. Az olasz fronton tartózkodó Vilmos császár látogatást tett Udinében és ott meglátogatta a katonákat. A császár beszédet intézett a harcolókhöz és azt mondotta, hogy rette-

netes volt az olasz seregek összeomlása. Rámutatott a császár az olasz áruhátra és beszédét így végezte:

— A mi részünkön van az igazság, a jog és hűség. Ezek diadalmaskodni fognak.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olaszok a Velencébe vezető vasutvonal védelmére rendkívül heves ellentállást fejtenek ki, ennek dacára az átkelési kísérletek kedd óta sikeresen haladnak előre. A Piave nyugati partján a honvédek erős küzdelem után hidfőállást rögtönöztek, ahonnan észak felé nyomulnak. Az olaszok jelentékeny tüzérseget vontak össze az átkelés megakadályozására, a gránátésőben azonban tovább folyik a hidverés munkálata. A honvédek két nap alatt több mint ezer foglyot szállítottak be, amelyek a legkülönbözőbb ezredekhez tartoznak. A katonai raktárak segédszolgálatos embereit is harcba dobták, — egyetlen elfogott olasz őrszert hét különféle brigádból került össze, ami világos biznysága az olasz hadsereg teljes felbomlásának. A honvédekkel többek között három eskadron lovas és öt század tengerészgyalogság harcol.

Budapest. Tegnap délelőtt és délután hajórajunk egységei az előrenyomuló hadseregek balszárnyán, a Piave partvidékén látható eredménnyel támadást intéztek a Porte Lazzónál nehéz és közepes kaliberű ágyukból alakított olasz ütegállás ellen. A támadásra az olasz ütegek közepes kaliberű ágyúval élénk ösztűzzel válaszoltak, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna, vagy veszteséget idéztek volna elő. Hatástalan repülőátadásokon kívül az ellenség más életjelt nem adott magáról. Velence vidékéről ellenséges hajóegységek érkeztek, amelyek azonban visszavonultak, mihelyt bennünket megpillantottak.

Apróságok Fábry Sándorról.

A munka és az eszmék gigantikus harcosa, a példaadó kötelesség férfias mintaképe: Fábry Sándor dr. vezérigazgató hirtelen elhunyt a föltött mélyes fájdalommal áll Arad egész társadalma. Orozva surrant be hozzá a halál, lopva támadta meg a Végzet, amely gyorsan lefogta jószágos szemét. Alig néhány órával megbetegedése előtt még szociális ügyekkel foglalkozott és annak dacára, hogy gyöngének érezte magát, addig nem távozott hivatalából, míg a hozzá fordult emberek dolgait közös megelekedésre el nem végzi. A munkások kérelmét teljesítette, befejezte, amire vállalkozott és aztán a Végzet örök pontot tette egy nagy és eredményes élet még be nem fejezett gazdag és tartalmas fejezete mellé.

(Fábry és a munkások.) Fábry Sándor halála őszinte gyászba borította az egész Acsev. tisztii és munkáskarát. Ma délelőtt fönn jártunk az igazgatóság hivatalában, ahol a hivatalnokok a legnagyobb fájdalomtól áthatva, a legteljesebb részvét hangján emlékeznek meg egykori vezérigazgatójukról és páratlanul nemesszivil jóakarójukról. A komorság és a méltóságteljes gyász hangulata érzik minden szobában. A tisztviselők lassan és félve járnak, benső meghatódottsággal surranak el a vezérigazgató szobája előtt, amely tegnap még élénk

volt, forgalmas és látogatott, míg ma a halál fagyos és dermedt szelleme virraszt benne. A vezérigazgatóhoz közel álló hivatalnokok az elfogadó szobában beszélgetnek a szörnyű csapásról.

— Tegnap délután még itt ült és itt voltak a munkások akiket sorra cigarettával kínált meg, akiktől személyi és családi ügyük fölül érdeklődött és csak azután fogott hozzá a hivatalos tárgyaláshoz. Nem is volt ez hivatalos konferencia — mondja a részvét hangján a jóléti bizottság agilis vezetője, — aki a legtöbbször érintkezett az elhunytal. Mindig és minden vonatkozásban elsőben is ember volt a mi vezérigazgatónk. A munkások kiküldötteit maga köré ültette és így tárgyalt velük. Más vezérigazgató bezzeg alig érintkezett volna olyan emberi módon a munkások delegátusaival, mint Fábry dr., aki a tisztviselőkben és a munkásokban éppen olyan embert látott, mint a milyen ő volt. Bizony senki sem mert volna arra gondolni, hogy ez a kitünő férfiú, ez a nemes szívű és jószágos hivatalfőnök ilyen váratlanul szakad el fölünk. Így beszélnek a tisztviselők az elhunytól.

(Könyv a vasutról.) Fábry élete a munka és az alkotás végnélküli láncolata volt. Hogy a megboldogult vezérigazgató milyen puritán rajongással csüggött a munkán és hogy mennyire író is volt, arra nézve a legjellemzőbb

Szávay Gyula — Barabás Bélához.

(A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének köszönete az aradi főispánnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny nyomán az ország egész vidéki sajtója közölte nemrég azt a megleghangu levelet, amelyet Barabás Béla dr., Arad város főispánja intézett Szávay Gyulához, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének elnökéhez és amely levélhez a főispán ötszáz koronát is mellékelte, hogy ebből öt vidéki újságíró családját támogassa a szövetség. Az aradi főispán nemes szívű elhatározását most köszönte meg a szövetség elnöke: Szávay Gyula, aki a következő levelet intézte Barabás Bélához:

Méltóságos Főispán ur! Kedves régi Barátom! Nemes lélekből fakadó elhatározásodat mely halálával köszönjük meg Neked, aki fenkölt gondolkozással lehetővé tette azt, hogy a világháború megélhetésért való nehéz küzdelemben öt újságíró család gyertyát gyújthasson a káfacsonyán, amelyet ezen melegsívű gondoskodás nélkül talán ebben az esztendőben fel sem tudott volna állítani. Az újságírók iránt érzett őszinte megbecsülés és szeretet sugárzik ki ebből a gondolatból, amelyről a Te mélyen érző nemes szivedre ismerünk. Amikor a vidéki újságírók mélyen érzett halálját és forró köszönetét ezért a szeretetteljes gondoskodásért ismételtén kifejezzük a hozzánk megküldött 500 (Ötszáz) korona hiánytalan átvetelét ezennel nyugtázzuk, fogadd ragaszkodó mély tiszteletünk őszinte nyilvánítását. Budapest, 1917. november hó 9-én. A Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetsége nevében: Szávay Gyula, a Szövetség elnöke.

EGYESULET.

(*) A Kossuth-asztaltársaság tagjaihoz! Fábry Sándor dr. halála társaságunkat is mélyen érintette, Vasvitéz bizottságunk diszelnöke volt Résztvételünknek a temetésen való megjelenésünkkel adunk kifejezést. Kérjük tagjainkat, hogy fél 3 órakor a Láng-kavéházban gyülekezzenek. Az elnökség.

(*) A Szociális Missziótársulat hétfőn d. u. 5 órakor a városháza disztermében tartja novemberi összejövetelét. Előadó: Steinitzer Jenny.

példát a következő esettel kapcsolatosan szolgáltatata:

Fábry dr.-t az igazgatóság felszólította, hogy írja meg a vasut negyven éves történetét. Egy hatalmas, nagyszabású szakmunkával akarta Fábry a vasutat megajándékozni. A vezérigazgató hozzáfogott a könyv megírásához. Roppant elfoglaltsága dacára mindig tudott magának a könyv továbbírására időt szakítani. Formálisan belemontírozta magát a nagy mű lázas életrehívásába. A legkedveltebb témája volt a készülő munkáról beszélni. Boldogan szokta újságolni meghittebben emberei között, hogy mennyire haladt a könyv írásában.

— Ma husz oldalt írtam — szokta volt mondani. Ma rettenetesen el voltam foglalva és alig szentelhettem pár percet könyvemnek, de azért nagynehezen jutottam egy kis időhöz és valamicskét újból írtam.

Mint a szobrász vagy a gravőr, ki folyton szemmel kísérheti készülő művét, úgy volt Fábry dr. könyvével, melyet a misztikus Végzet nem engedett lezárni. Élete során állandóan a vezető hivatalnokokkal az író küzdött benne, ami különösen itt bizonyosodott be. Gyakran jelentette ki Fábry dr.:

— Ha hozzáfogok könyvem írásához, nem vagyok képes letenni a tollat. Lázás szeretettel simogatom a készülő könyvet.

LEGUJABB.

Kornilov elpártol Kerenszkítől.

(Moszkvát elfoglalták a forradalmárok.)

Erkezett éjjel 2 óraker.

Kopenhága. Kornilov azt a táviratot küldte Pétervárra, hogy pillanatnyilag kénytelen Kerenszkivel együtt dolgozni, de mielőtt a bolsevikiek forradalmát elnyomták, elpártol tőle. Kaledint úgy látszik elhagyták. Az új forradalmi szociálista koalíciós kormány első feladata a béke azonnali megkötése a külső ellenséggel. Péterváron az utóbbi napokban irtózatossá, vérontások folytak. Az utcán mindenféle sebesültek feküdtek, akiken senki sem segített.

Rotterdam. Az angol hivatalos lap közli, hogy az orosz kormány október 24-én az 1859-ben kötött angol-orosz kereskedelmi szerződést 1918 október 24-re felmondotta, mert a háborút okozta gazdasági érdekek a kormányt arra kényszerítik, hogy a fennálló szerződéseket revizió alá vegye. Az orosz kormány azonban hajlandó megegyezést létesíteni, mellyel az átmeneti idő alatt minden nehézségeket ki óhajt küszöbölni.

Kopenhága. A Daily Cronicle helsingforsors jelentése szerint a moszkvai munkás- és katonatanács erélyes lépéseket tett a béke érdekében. A bolsevikiek Moszkvában is győztek.

Rotterdam. A Reuter-ügynökség jelenti pétervári híradás nyomán november 12-iki kelettel: Három napig tartó eikeseredt csata után Carskoje-Seio két izben cserélt gazdát. Az ellenfelek szívesen viselkedtek.

London. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: Három napos harc után, mely alkalommal Carskoje-Seio kétszer gazdát cserélt, a vasutasok szövetsége tárgyal az ideiglenes kormánnyal. Ezen a tanácskozáson részt vettek a bolsevikiek is, akik a rögtön békekötés mellett foglaltak állást.

Berlin. A Central News jelenti Pétervárról: Az orosz front több hadosztály, va-

lamint a Don kozákok kivételével elismerték az új forradalmi kormányt.

Kopenhága. A Daily News jelentése szerint az orosz ideiglenes kormánynak a szövetségesekkel kötött titkos szerződését kinyomtatás végett átadták az államnyomdának, a bolsevikiek azonban betörték és az írományokat lefoglalták. Ennek következtében az entente diplomatái megszakították az új kormánnyal a diplomáciai viszonyt és mintázásra készülnek. A Centrale News jelentése szerint az oranienwurdi helyőrség kedden este csatlakozott a bolsevikiekhez és rögtön fegyvervesztést követelnek.

London. A Reuter-ügynökség jelenti: Lord Cowdroy repülőminiszter benyújtotta lemondását azon való felháborodásában, hogy megtudta, miszerint Lloyd George miniszterelnök változásokat óhajt eszközölni a miniszterium vezetésében.

Stockholm. Az uppsalai egyetem megkezdésére a skandináv államok összes protestáns és katolikus főpapjai elhatározták, hogy felhívást intéznek a világ összes főpapjaihoz, hogy a berni békekonferencia után egy új béke konferenciát hívjanak össze.

Katonai zenekarok.

(Játszhatnak a színházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A hadügyminiszter tudvalévőleg rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy a katonazenekarok a színházakban játszanak. Ez a rendelkezés súlyosan érintette a vidéki színházakat, amelyek legnagyobb részében katonai zenekarok működnek. Több színházban az az eset következett be, hogy a zenés darabokat zongorakísérettel kellett előadni, mert polgári zenészeket nem lehetett találni.

Erről a kérdéssel tárgyaltak legutóbb a színészegyesület közgyűlésén résztvevő színigaz-

gatókat beszélnek. Soha nem mehetett hozzá senki olyan kérelemmel, amit ne teljesített volna. Tisztviselők, munkások, a vasuti vonalon működő emberek ezrei keresték fel különféle kérésekkel és a mit csak tehetett, megtett. Egy alkalommal magához kérette Vass Gusztávot, a szociális bizottság vezetőjét és közölte vele, hogy egy vasuti alkalmazott felesége járt nála, aki segílyt kért tőle, mert nagy nyomorban van. A segíly kiutalására alap nem volt és a vezérigazgató hamarjában nem tudta, hogy oldja meg a kérdést. Végre Fábry Vass Gusztávval száz korona segílyt küldtetett az asszonynak — a sajátjából, akinek azonban a vezérigazgató kikötése szerint nem volt szabad tudnia arról, hogy kitől kapta a segílyt. Az asszony még ma sem tudja, honnan jött a 100 korona.

(Adni — adni.) Általában az volt Fábry dr. elve, hogy a segítségnek gyorsnak kell lenni és az adakozónak titokban kell maradnia. Néhány hónappal ezelőtt a vezérigazgató átadott Vass Gusztávnak 2500 koronát, hogy menjen ki a vonalra és személyesen szerezzen meggyőződést arról, hogy hol van szükség segílyre.

— Nézze meg az emberek éléskamráit, vizsgálja meg a gyermekek cipőit és ruháit és ahol nyomort talál, ott siessen adni — adta ki az utasítást az elhunyt vezérigazgató.

Igy gondoskodott Fábry Sándor dr. vezérigazgató a vasut minden alkalmazottjáról.

gatók, köztük Szendrey Mihály aradi színigazgató is. A színigazgatók között megjelent Barabás Béla dr. főispán, aki a színészegyesület elnöke. Elpanaszolták neki, hogy milyen nehézségekbe ütközik a zenés darabok előadása a hadügyminiszteri rendelet miatt és megkérték a főispánt, járjon közbe, hogy a színházak ismét visszakapják a katonazenekarokat. Barabás Béla dr. készséggel eleget is tett a színigazgató kérelmének és eljárásának meg volt az eredménye. A hadügyminiszter visszavonta előbbi rendeletét és megengedte, hogy a vidéki színházakban ezentúl is működhessenek a katonazenekarok.

Barabás Béla dr. a kedvező elintézésről tegnap értesítette Szendrey Mihály színigazgatót, aki az örvendetes eseményt azonnal közölte vidéki kollégiával. Ezentúl tehát ismét a katonazenekar kísérete mellett fogják előadni az operetteket és operákat. Az aradi színházat nem érintette túlságosan sulyosan a hadügyminiszter tiltó rendelete, mert Szendrey színigazgató már régebben gondoskodott polgári zenészekről is, de most a hadügyminiszter újabb rendeletével a színházi zenekar tetemesen megerősödik, ami az előadások színvonalát csak emelni fogja.

MŰVÉSZET.

Színházi műsor.

Vásárnap d. u. Három a kislány; este Feltékenység. Hétfőn: Feltékenység. Kedden: Sztambul rózsája, újdonság először. Bérlétszünet. Szerdán: Sztambul rózsája. Bérlétszünet. Csütörtökön: Sztambul rózsája. Bérlétszünet. Pénteken: Sztambul rózsája. Szombaton délután Legénybucsu: este Sztambul rózsája.

Szenes Fülöp kiállítása.

Szombaton nyílt meg a fővárosban Szenes Fülöpnek az Aradon is jól ismert portretistának gyűjteményes képkiallítása. Eseményszámba menő kiállítást rendezett Szenes Fülöp és még azokat is meglepte szinte páratlan sokoldalúságával, akik régen tisztelői közé tartoztak. Eddig leginkább mint portretistát ünnepezték a művészt, a legtöbb díjat, így a párisi kiállítás nagy aranyérmét is mint arcképfestő vitte el és most egyszerre a legellentétebb zsánerek nagy komplexumával állít a közönség elé.

A mi első sorban lepi meg a nézőt, az a napsütéses, virágos hangulat, ami minden egyes képből árad. A plein airnek legnagyobb mestere Szenes, akinek egyik-másik képe tökéletes *Szinnyei-Merse*.

A színök harmóniája, a témák megkapó ötletessége a legelső sorába helyezi Szenest. Több mint kétszáz kép és schol semmi ismétlés. A boitsarokban kalapot díszítő masamódeleány kopot habitusa mellett az ezer színben pompázó keleti táncosnő. Az elhunyt férj arcképe előtt merengő özvegy mellett egy buja szépségében gyönyörködő meztelen lány a tükör előtt. Nagyszerű néptípusok, oláh aggastyán, cigány, arab, olasz a legszínesebb variációban. Kár, hogy ebben a gyűjteményes kiállításban nem szerepelnek Szenes Fülöp régibb képei is, akkor gyönyörködhetnék a fővárosi publikum Neuman Alfrédné báróné és gyermekei nagyszerű portréjében, Montag Manoné és kis lánya és Vörös Magda Aradon készült grandiózus képeiben.

Szenes Fülöp különben tervezi, hogy összes festményeiből is rendez kiállítást és akkor ezek a pompás festményei is a nagyközönség elé kerülnek.

Horovitz Gusztáv.

* **Prohászka László dr. előadása.** A kulturpalotában 28-án kezdődő szabadliceumban Prohászka László dr. a leaktualisabb és legkényesebb témáról: a fainemesítésről tart előadást. A többi előadók: Zerkovitz Rudolf és Parkas József dr. Beiratkozni a kulturpalotában lehet. Tandij nincs.

— Valószínűnek tartom — mondotta egyik megléti hivatalnok ösmerőse — ha az utolsó pillanatokban bárdalmasan gondolt valamire Fábry vezérigazgató, az csak a befejezetlenül maradt könyve lehetett.

(Szónoki temperamentum.) Csupa nemes becsvágy és tiszta ambíció sarkalta Fábry dr.-t minden téren. Frissességére, találékonyságára nézve egyszer egy igen jellemző eset történt vele.

Odry. Lehel 80 éves születésnapját széles keretek közt ünnepelte meg a Kölcsey-egylet. Az országos hírű, kitűnő színész ünnepélyére lejött Aradra több fővárosi író és művész is. **Iványi** Imre pompás és komoly irodalmi nivón álló üdvözlő beszédet tartott, ezután **Fábry Sándorra** került a sor, aki egyáltalában nem készült a beszédre. Ez a körülmény azonban nem gárolta meg őt abban, hogy Odryt ne üdvözölje és hamarosan olyan frappánsan szép, közvetlen és tartalmas beszédet tartott, amivel tulszárnyalta az előtte szólókat. A jelenlévő ismerősei lelkesedve gratuláltak a kiváló beszédért, amire Fábry megjegyezte:

— Mikor hozzáfogtam, fogalmam sem volt arról, hogy mit fogok mondani, de elhatároztam, hogy nem engedem magam lefőzni.

És ez sikerült is neki, mert készületlenül is a leppompásabb beszédet tartotta.

(Egy adomány.) Fábry Sándor dr. jótékonyságáról és nemes szívü adományairól le-

* **Tötössy Dalma** énektanárnő folyó hó 18-án délután 5 órakor a kulturpalota kistermében érdekes felolvasást tart a magánhangképzésről, a növédelmi egyesület által felállítandó napközi otthon javára. Allohely 1. kor. Ülőhely 2 kor. Jegyek Scherhag H. és fia cégnél és vasárnap délután a pézstárnál válthatók.

* **Magas nőjén hangverseny** lesz december 2-án a kulturpalota nagytermében, melyen B. Liszt Mária operaénekesnő, Mosshammer hárfa művész és Dienzl Oszkár fognak közreműködni.

* **Papp Lya, Márkus Lilly, Dienzl Oszkár** együttes hangversenye e hó 23-án lesz megtartva. Jegyek Schernágnál kaphatók.

Tisztviselők viharos gyűlése

(Kifakadások a város vezetősége ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi közszolgálati tisztviselők beszerzési csoportja ma délután 5 órakor gyűlést tartott, melyen szenvedélyes hangú kifakadások voltak hallhatók az Országos Közélelmezési Hivatal s Aradváros vezetősége ellen.

Az elnöki emelvényen **Berzsenyi Béla** elnök és **Schweiger Péter** titkár kíséretében megjelent **Barabás Béla dr.**, Aradváros főispánja is. Berzsenyi elnök megnyitotta az ülést és kijelentette, hogy a tárgysorozat első pontjaképpen Arad főispánjának diszelnökké való megválasztását ajánlja.

— Már a beszerzési csoport megalakulása alkalmával — ugymond — meg kellett volna ennek történni, de abban az időben nem ült senki Arad főispáni székében.

Barabás Béla dr. köszönettel veszi a megismeretést, el is fogadja, majd így szól:

— Hogy ki vezeti az üléseket, az egészen meleges, uraim, önöknek nem diszelnök, hanem — élelmiszer kell. Ez a lényeg. És én biztosítom önöket, hogy ennek a megszerzésében teljes örömmel az önök javára fogok dolgozni.

Berzsenyi elnök jelentette be ezután, hogy az alelnök, **Uray József** és a titkár, **Schweiger Péter** távozni készülnek állásukból. A közgyűlés minden marasztaló kérelme hiábavalónak bizonyult. A titkár ki is jelentette, hogy erre az állásra olyan embert kell a beszerzési csoportnak megválasztani, aki teljes lélekkel s *minden más hivatali köteletől menten* csakis ennek a hivatásnak éljen.

Barabás főispán többek felszólalása után magáévá tette a javaslatot s kijelentette, hogy szívesen közbenjár, ha alkalmas embert talál, hogy a háború folyamára hivatalos kötelességei alól felmentésék, mert 1061 családnak élelmiszertel való ellátása van olyan fontos közügy, mint egy-egy aktának a zelintézése.

A gyűlés szenzációja következett ezután. **Schweigert** titkár kuriózműképpen felolvasta, hogy mit kért a beszerzési csoport az Országos Közélelmezési Hivataltól és — mit kapott. Több mint 80 kérvényt intéztek eddig a Hivatalhoz s ezek közül egyiket-másikat többször is megsürgették, de *mindössze négyre kaptak választ*. A Közélelmezési Hivatal kiutalt az aradi tisztviselőknek eddig 20 métermázsas hagymát, két vagon káposztát, hulladék talpbőrt és bőrányagot és 2 hordó petroléumot. De csak kiutalta, — a beszerzési csoport az utolsó két tételből megmutogatnivalót sem látott. A kereskedelmi miniszter egy alkalommal ezért nem engedélyezte a bőr kiutalását, mert szerinte ezt minden tisztviselő-csoportnak — szakminisztere utálja ki, de Aradon még ilyen szakminiszteri utalványt egyetlen tisztviselő sem látott.

Strobl postafelügyelő szólott ezután nagy izgalom közepett. Szavait egyenesen **Barabás** főispánhoz intézte:

— Rettenetes az az uzsora, méltóságos uram, a mely az aradi piacon dul. Ha rendőrhöz fordul segedelemért az ember, az sem használ...

— Rendőrök feleségei a kofák! süvöltött közbe egy hang.

— A rend hiányának a város vezetősége az oka — folytatta tovább **Strobl**. A polgármes-

ternek nem volt joga ahhoz, hogy a zsír árát Aradon 60%-kal magasabbra maximálja a régi árnál s indványozom, hogy a beszerzési csoport, Arad főispánja útján, forduljon panaszszal a polgármester ellen az Országos Közélelmezési hivatal fejéhez, hogy járjon el azokkal a tisztviselőkkel szemben, akik a kisemberek bőrére ilyen intézkedéseket tesznek.

— Helyes, igaza van, kiáltotta **Gugi Zoltán** az állam megkívánja tisztviselőitől, hogy a hivatali esküt megtartsák s dolgozzanak becsület-

tel, de akkor legyen ez kötelező mindenkire nézve egyformán s nem szabad megengedni, hogy olyan tisztviselő is legyen, aki a hivatali eskujét úgy tartja meg, hogy 60%-kal emeli a zsír árát, amikor az teljesen indokolatlan. A munkások kivívták, hogy fizetésük horribilis módon javult a háború alatt, a tisztviselők fizetését 50—70 százalékkal emelték. Ezt ilyen városi adminisztráció mellett elviselni lehetetlen.

A gyűlés erősen panaszkodó és méltatlan-
kodó hangulatban oszlott szét.

Clemenceau magyar rokonai.

— Egy aradi tisztviselő — a francia kormányelnökről. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A francia kormányválság megoldásával a közérdeklődés központjába jutott **Clemenceau**, az új miniszterelnök. Hazájában oroszlanak nevezik a nagy államférfiut, aki kormányokat söpört el és kormányokat tudott a hatalmon tartani. De legőbbször bukott kormányokat. Most maga a híres kormánybuktató került kormányra, hogy hazája viharvert hajóját kormányozza.

Az új francia miniszterelnökről kevesen tudják, hogy *szoros családi kapcsolatok fűzik Magyarországhoz a fia révén, aki magyar leányt vett el feleségül*. A fiatal **Clemenceau** ez előtt 13 évvel a selypi cukorgyár mérnöke volt. Itt ismerkedett meg **Michnay** akkori trencsényi ítélőtáblai bíró gyönyörű leányával. A fiatalok megszerették egymást és nemsokára házasságot kötöttek. Érdekes dolgokat mondott el az **Aradi Közlöny** tudósítójának **Vogl** az aradmegyei közkórház gondnoka, aki szoros barátságban van a **Michnay**-családdal.

— Körülbelül 13 évvel ezelőtt ismerkedett meg a fiatal **Clemenceau** a gyönyörűséges **Michnay**-leánnyal, akit nőül vett, kezdte elbeszélését **Vogl** közkórházi gondnok. A házasság után **Clemenceau** és felesége nem sokáig maradtak Magyarországon. **Clemenceau** az apja hívására visszatért Franciaországba és átvette atyjától a Fontenebleauban levő celluloid-gyár igazgatását. A házasságból két fiú született. A **Clemenceau** gyerekek minden évben ellátogattak a magyar nagyatyjukhoz, aki most nyugalomba vonulva Budapesten él. Legutóljára 1913-ban voltak Budapesten. Akkor a nagyobbik 7 éves, a kisebbik 5 éves volt.

— **Michnay** Rezső államrendőrségi számvevőtől tudom, hogy 1914-ben is megakarták a fiuk látogatni az öreg **Michnayt**, de közbejött a háború és így elmaradt. A fiatal **Clemenceau** bevonult katonának s az a hír érkezett róla, hogy a marne-i csatában elesett. Magyar sógora Genfben érdeklődött sorsa felől s innen azt a felvilágosítást kapták, hogy **Clemenceau** megsebesült ugyan de sérülése nem veszélyes. Hosszu ideig ezután sem nővérükről, sem sógorokról nem kaptak hírt, most azonban Svájcban keresztül állandóan leveleznek.

— Amikor a fiuk legutóljára voltak Budapesten, megismerkedtem a fiatal **Clemenceaunéval**, aki a rajongás hangján beszélt apósáról, a hirneves politikusról. Elmondta, hogy az öreg **Clemenceau** mennyire szereti őt és a két fiút és milyen szeretettel beszél mindig a magyarokról. Hogy mennyire szereti a magyarokat, az kitűnik abból is, hogy egy alkalommal, amikor menyé magyar szóra tanította a fiait, az öreg **Clemenceau** nem-

csak, hogy nem tiltakozott ez ellen, hanem egyenesen buzdította menyét, hogy csak tanítsa szorgalmasan a fiukat, a magyar nyelvre, mert az apjuk anyanyelve mellett tudniok kell annak a távoli országnak a nyelvét is, amelyben az anyjuk született. És a legifjabb **Clemenceau**ok egész szépen beszéltek magyarul budapesti nagyapjukkal.

Bizonyos, hogy ha egyszer véget fog érni a háború, két francia fiú boldog epedéssel fog sietni Magyarországra, anyjuk hazájába, amelyhez a gyermekkori emlékek és az anyjuk nyelve is szorosan hozzákapsolják.

Az Acsev. új ügyvezető-igazgatói.

Koromzay Frigyes és Szathmáry János.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A váratlanul elhunyt **Fábry Sándor dr.** Acsev. vezérigazgató utódjának személyére nézve már intézkedett a vasút illetékes fóruma. Ugyanis a végrehajtó bizottság ma rendkívüli ülést tartott, melyen foglalkoztak a vasút ideiglenes vezetésének kérdésével. A végrehajtó bizottság egy javaslatot fogadott el, mely úgy hangzik, hogy az ügyvezető igazgatás munkakörét a jövőben a mostani két igazgató: **Koromzay Frigyes** és **Szatmáry János** között osztják meg. A végrehajtó bizottság ezt a koordinált javaslatát fogja a december 1-én Budapesten ülésző igazgatóság elé terjeszteni.

Az Acsev. vezérigazgatói munkakör a jövőben tehát e két kiváló kvalitású férfiú közt fog megoszlan. Mindketten méltó utódai az elhunyt **Fábry Sándor** drnak **Koromzay** széles perspektívájú, modern gondolkozású szakember, akit **Fábry dr.** hozott le Budapestről a vasút és hajózási főfelügyelőségtől és akinek nagy tér fog most nyitni képességei érvényesítésére.

Szatmáry János igazgató a vasút megalapítása óta a vasút szolgálatában áll és annak fellendítése és kiépítése körül nagy érdemei vannak. Tudása, mely egy élet hosszú tapasztalatából szűrődött le, a vasút fejlődésének története és praktikus gondolkozása mindenképpen arra predesztinálja, hogy **Koromzayval** kooperatív működjön az ügyvezető igazgatásban.

Itt említjük meg, hogy az Acsev. történetét tárgyaló hatalmas munkát, melynek megírásával **Fábry Sándor dr.** vezérigazgató volt megbízva, a végrehajtó bizottság javaslatára, **Koromzay** és **Szatmáry** igazgatók fogják megírni, akik a megbízást vállalták is.

HIREK.

Megdrágul a telefon.

(Vidéken száz procentos emelés.)

(Telefon.) Hantos Elemér kereskedelemügyi államtitkár fővárosi tudósítónk előtt a telefondíjak felemeléséről a következőképen nyilatkozott.

— A postai alkalmazottak egyre fokozódó szükségletei, amelyek nagymértékű kiadásokat okoznak, arra készítettek bennünket, hogy gondoskodjunk a postai üzem bevételeinek emeléséről.

Kénytelenek vagyunk tehát a telefondíjak emeléséhez nyulni.

Budapesten 300 koronáról 480 koronára, a vidéken 120 koronáról 240 koronára emeljük fel az évi előfizetési díjakat. Háborús bekapcsolási díj címén új telefonnál Budapesten 200 koronát, a vidéken 100 koronát számítunk fel. Az így keletkezett jövedelemből elsősorban a telefon-alkalmazottak helyzetén akarunk javítani.

Háborús bekapcsolás alatt értendő, hogy valaki a háboru alatt akar telefont magának bevezettetni. A háboruban a telefonanyagok árai horribilis mértékben emeltek s így természetes, hogy a berendezésnek is meg kell drágulnia. A kereskedelmi kormány a telefon-alkalmazottakon akar segíteni, akik a háboru alatt oly rendkívüli munkát végeztek, de helyzetükön mindezt ideig nem enyhítettek.

— **Kitüntetés.** Földéülk Nővay Arankának, a makói vörös-kereszt társelnökjének a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztet adományozta a király.

— **Id. Neuman Adolf báró halála.** Id. Neuman Adolf báró temetése holnap, vasárnap délelőtt megy végbe Bécében. Az elhunyt bárónak külön családi sírboltja van a bécsi központi temetőben, ahol már korábban elhunyt neje is pihen. A temetésen részt vesznek a család aradi tagjai közül: Neuman Alfréd báró és neje, továbbá ifj. Neuman Adolf báró. Az aradi Neuman-palotában ma egymást érték a látogatások. Társadalmunk színe-java fejezte ki részvétét Neuman Dániel és Károly bárók előtt.

— **Akinek Vilmos császárral van elszámolása.** Londonból jelentik: Lord Ronda angol politikus beszédet mondott egy gyűlésen és kijelentette, hogy neki személy szerint elszámolása van Vilmos császárral. Ugyanis az angol politikus ott volt a „Lusitania” hajó fedélzetén, amikor azt a némecek megtorpedózták és elsüllyedt. Neki szerencsés körülmények között sikerült megmenekülnie. Ekkor megesküdött, hogy megfizet Vilmos császárnak. Tervét be is fogja váltani.

— **Wekerle miniszterelnök Barabás Bélához.** Arad város törvényhatósági bizottsága novemberi közgyűlésén, mint az Aradi Közlöny megírta, Barabás Béla dr. főispán indítványára megleghangu táviratban üdvözölte Wekerle Sándor miniszterelnököt hetvenedik születésnapja alkalmából. Barabás Béla dr. főispán ma a következő távirati választ kapta Wekerle Sándor miniszterelnöktől:

Méltóságos Barabás Béla főispán urnak Arad. A szíves megemlékezésért, úgy a törvényhatósági bizottságnak, mint neked őszinte köszönetet mondva kérek, hogy ezt a város közönsége előtt tolmácsolni szíveskedjél. Wekerle.

— **Megalakul a lakáshivatal.** Az Aradi Közlöny megírta, hogy a város tanácsa legközelebb megalakítja a lakáshivatalt. A tanács már kijelölte az új hivatalt elnökét Lócs Rezső helyettes polgármester személyében, a hivatal alelnökéül pedig Heppes Miklós nyugalmazott táblai tanácselnököt és Seress Ferenc nyugalmazott táblalabírot választotta meg. A hivatal tagjai lettek: Reinhart Gyula, Reisinger Sándor, Hoffmann Antal, Lukácsi Lajos, Winkler József és Povázsay Soma háztulajdonosok, Avarffy Ferenc dr., Kádas Kálmán, Zima Tibor, Maresch Gyula, Sófalvy György és Mészáros János lakók. A polgármester a hivatal jegyzőjévé és nyilvántartójává Steiner István földbírtokost nevezte ki, aki díjtalanul áll a város szolgálatába. A lakáshivatal hétfőn délután alakul meg formálisan, amikor is Lócs Rezső helyettes polgármester részletesen ismertetni fogja a teendőket. A hivatal tagjai, mint értesülünk, két bizottságban fognak működni, az egyik bizottságban Seress Ferenc alelnök, míg a másik bizottságban Heppes Miklós alelnök helyett, akit mint lapunk más helyén megírjuk, súlyosabb természetű baleset ért, maga Lócs Rezső helyettes polgármester fog elnökölni.

(Magyar szó az Elyséeben.)

A szeszélyes véletlenek játéka lehet tekinteni, hogy a párisi Elysée-palotába tegnap bevonult új francia miniszterelnök, aki a háboru alatt a legharciasabban viselkedett a mindenkori kormányokkal szemben, nexusba jutott a magyarsággal. Clemenceau fia ugyanis, aki mint méreg a selypi cukorgyárban volt alkalmazva, ott a vidéken beleszeretett egy magyar leányba és feleségül is vette. Az öreg kegyelmesnek semmi kifogása nem volt az ellen, hogy fia egy felsőmagyarországi urnak leányát vezesse oltár elé. Franciaország jelenlegi miniszterelnöke akkortáiban el is látogatott Magyarországra. Jött, hogy beletekintsen az egészséges, finom, ivelt dereku magyar leány égő, szép szemébe, hogy megnézze azt a teremést, kit majdan legközelebb állónak kell tekintenie. És a kiváló államférfiúnak, a szangvinikus, kormányokat bukátó parlamenti heccmesternek egyszeriben megtetszett a Michnay-lány és atyai áldását adta a házassághoz. A fiatal, komoly és egyedül a tudományoknak élő Clemenceau harmonikusan élt feleségével és házasságukból gyermekek is származtak. Mi előtt jött volna az istenverte, csunya háboru, Clemenceau ur élete párjával és a gyermekekkel együtt hazáncnt Párisba. Clemenceau ur respektálta felesége származását és gyermekeit magyar nyelvre taníttatta. Az ellenség-nagypapa házában most magyar szó hangzik, Clemenceau ur fillét gyakran megütik zengzetes magyar szavak. Vajlon nem gondol-e öccsellencéljára arra, hogy dicsőséges hadserege ellenünk visel háborut?... Nem jut-e eszébe, hogy őt vérségi kötelékek is fizik ehhez az országhoz, amely oly dicsőségesen állja a küzdelmet. Magyar szavak, szép, zenés magyar szavak, melyek Clemenceau unokáinak ajkán csendültök fel, de jó volna, ha meglágyítanának a kerges szívű öreg urat!...

— **Szociálisták béketüntetés a fővárosban.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma este kisebb szociálista tüntetés volt Budapesten. Több száz főnyi tömeg, munkások és munkások, vonult fel a Körutakon és az Andrássy-uton. A tüntetők hangosan éltették a békét és követelték az annexió és kártérítés nélküli béke rögtöni meghódítását. Több helyen összeütközés történt. A mai tüntetés előjátéka a 25-én összehívott szociálisták kongresszusnak, mely az annexió és kártérítés nélküli gyors békekötés mellett fog javaslatot előterjeszteni.

— **Templom műcnek.** A vasárnap délelőtt 12 órakor tartandó szentmisén a minoriták templomában Lifka Thilda énekművésznő, az aradi zenekonzervatórium tanárnője fog énekelni. Énekszámjai lesznek: Mendelssohn: „Adoramus Te”... Lardelli: „Ave Maria”... Ur felmutatás után pedig: Beethoven: „O Salutaris Hostia”... és végül Cherubini: „Ave Maria”.

— **Mellőzött főbíró.** A háboru tartama alatt teljesített buzgó és hasznos szolgálatok elismeréséül Csanádvármegye közigazgatási tisztviselői közül 36-an részesültek királyi kitüntetésben. A mily örömet okoz — írja tudósítónk — az érdemes tisztviselők kitüntetése, megyeszerte, olyan fájó és leverő, egy érdemekben gazdag főtisztviselőnek, Kövér Béla mezőkövácsházai járási főszolgabírónak a mellőzése. Nevezett főtisztviselő 1883. óta áll a vármegye szolgálatában, mely időből mint főszolgabíró 22 évet töltött el. E mellőzés indokai nem ismeri senki és általánosan az a vélemény, hogy csak tévedésről lehet szó, amit hamarosan reparálni fognak.

— **Szenet kér a város.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy fogytán van a város szene s ennek következtében a városi üzemetek komoly veszedelem fenyegeti. A legnagyobb baj a gőz vasutnál van, amelynek kokszkészlete teljesen elfogyott. Zádor Imre gépüzemigazgató ma bejelentette a polgármesternek, hogy ha hamarosan nem érkezik szén, a városi üzemek megfognak állni. A polgármester utasítására a gépüzemigazgató fel fog utazni Budapestre, hogy a földművelési és kereskedelmi minisztériumok ban és az Országos Szénbizottságnál járjon el és szerezzen szenet. A közönség szintén nem kap szenet, de valószínű, hogy néhány nap múlva újból megkezdik a szénjegyek kiosztását. A Róth-cég értesítette a várost, hogy néhány nap múlva újabb szénkészletet kap, amelyet szét fog osztani.

— **Heppes Miklós balesete.** Súlyos baleset érte tegnap délután Heppes Miklós nyugalmazott táblai tanácselnököt. Mikor Heppes Miklós, aki rövidlátó, a Simay-gőzfürdő épületében levő lakásáról távozni akart, megcsuszott a lépcsőn s oly szerencsétlenül esett el, hogy a jobb felső karja eltört. A közeiben lakó Auszterweil László dr. részesítette segélyben az öreg urat, akit beszállított a vármegyei kórházba. Itt Schmidt János dr. főorvos gipszbe tette Heppes Miklós karját. Heppes Miklós az éjszakát a kórházban töltötte, ahonnan ma délelőtt gyalog távozott.

— **Halálra ítélt katona.** Temesvárról táviratozzuk: A hadosztálybírócság kétnapos tárgyalás után Molnár János 12. gyalogezredbeli közlegényt kötél általi halálra ítélte. Molnár János szeptemberben a nagybacsókeréki szőlőkben agyonlőtte Jégl Ferenc és Csiberszki Branó csöszöket. Lócs József és Szikora Benedek gyalogosokat, mint bünrészeseket egy-egy évi börtönrre ítélték. A bíróság a halálos ítélet meghozatala után kegyelmi tanácsát alakult át amelyen ítkos határozatot hoztak.

— **Elfogott szélhámós.** Makóról jelenti tudósítónk: A makói rendőrség több város rendőrsége által körözött szélhámóst tartóztattott le Szatmári Spang Pál 22 éves törökkanizsai fiatal ember személyében. Szatmári Spang Pál egy makói cégtől előlegképen 2100 koronát csalt ki azal, hogy 23 vagon káposztát adott neki, amelyet azonban sehogy sem szállított. A cég megunt a dolgot s följelentést tett ellené. Szatmári Spang Pál több helyen követett el hasonló szédelgést, így Szegeden a Hoffmá János cégnek adott el 18 vagon posztót s vett fel nagyobb előleget. A kicsalt pénzből urizált, jól élt, de nem boldogan, mert mint a letartóztatás után lefoglalt leveleiből kiderült, a 22 éves ember 3 hónapi házasság után elvált feleségétől, majd Szegeden reménytelenül beleszeretett egy nőrleányba s végül is, mint az édesatyjához írt leveléből kiderült, öngyilkossági tervvel megalkozott. Törökkanizsán kinyomozták a fiatalember hollétét s aztán Szegeden elfogták. Szatmári Spang Pált Makóra hozták ahol szembeállítás után beismerte bűnét. A szegedi ügyészség fogházába szállítják.

— **Pályázat aljegyzői és fogalmazói állásra.** A polgármester ma tette közzé a megüresedett aljegyzői állás betöltésére a pályázati hirdetményt. A választás útján betöltendő állás IX. fizetési osztály 3. fokozatába tartozikévi 2600 korona fizetéssel és 800 korona lakbérrel. Pályázatot hirdet a polgármester a X. fizetési osztály 3. fokozatába sorozott fogalmazói állásra, amelynek javadalmazása 2200 koron kezdőfizetés és 720 korona lakbér. A pályázati kérvények a törvényhatósági bizottsághoz címezve ez év december hó 3-ig nyújtandók be.

LEGUJABB.

Amerika nem segíthet Olaszországon.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Bern. A Washingtoner Post jelenti: Olaszország sürgős fel-szólítást intézett az amerikai kormányhoz, hogy küldjön ágyút, acélt és municiót. A nevezetlapp hozzáfűzi, hogy Amerika — sajnos — nincs abban a helyzetben, hogy Olaszországon segítsen. A Washingtoner Post megjegyzi azt is, hogy ebben a tekintetben az entente tanulhatna Németországtól, amely, ha a központi hatalmak valamelyike bajban van, azonnal segítségére siet. Az entente csak szépszavakkal és ígéretekkel traktálja szövetségeseit.

Stockholm. Haparandából jelentik: A finnországi szociálisták között az általános sztrájk miatt egyenetlenség tört ki. A polgári gárda megszállta a helsingfors-i rendőrségi állomást.

— Felmentették jótékony-sága. A nemrég megindult mozgalom, mely a háborús nyomorúság enyhítését célozza, fényes anyagi és erkölcsi eredménnyel jár. A mozgalom fáradhatatlan védnöke, Barabás Béla dr. főispán benső örömmel szemlélheti ötletének nagy sikerét. Hogy a társadalom mily rokonszenvesen fogadja, erre példának közöljük egy jótékony-ságáról ismert férfiúnak a főispánhoz intézett következő levelét:

„Méltóságos Uram! Méltóságodnak böles akciójáról olvasva, indítva érzem magamat, hogy ezen jótékony-ságban részt vegyek. Ambátor nem vagyok felmentve, csak alkalmatlan, de azért átörözve Méltóságodnak nemes kezdeményezését, szerény tehetségemhez képest Egyezer koronát van szerencsém idecsatolva azon kéréssel megküldeni, hogy azt böles belátása szerint a jótékony célra fordítani kegyeskedjék. Nagyrabecsülésem nyilvánítása mellett maradtam méltóságos főispán urnak, Arad, 1917. november hó 15-én kiváló tisztelője: Kolossa Viktor.”

A hét folyamán Arad szab. kir. város főispáni hivatalához Barabás Béla főispán szabad rendelkezésére a következő adományok érkeztek be: Kolossa Viktor 1000, Grallert Rezső 1000, Pesti magyar kereskedelmi bank aradi fiókja 1000, Reiniger A. S. cég 500, ifj. Gál Pál 300, Virágos János 200, Sipos Mladen 200, Schwarz Simon és fiai és társa 150, Krizsán Dezső 100, Aradi Term. és Arurakt. 100, Bakács Miksa hajójárujók 100, Czéuli Károly dr. 100, Fericsán János 100, Katona Antal 100, Popovits György 50, Rosenberg Arnold 50, Kosztika Emil 50, Jakably István 50, Lengyel János 20, Kaiser Antal 20, Mellik János 20, Argyelan János 20, Marinkov Péter 20, Pintér Antal 10, Gulyás György 5 korona.

— **Katonai jelentkezés.** A polgármester ma a következő hirdetőmentyt tette közzé: Felhívom mindazon 1891—1868. években született, jelenleg Aradon tartózkodó aradi és idegen illetőségű B) alsztályú népfelkelőket, kik az 1917. évben tartott IV-ik pótszemlén nem Aradon, hanem idegen sorozó járásban állítottak a szemlebizottság elé, népfelkelési igazolványi lapjaikkal legkésőbb f. évi november hó 20-ig az Arad városi katonai ügyi osztályánál elővezetetés terhe mellett jelentkezzenek. Arad, 1917. november hó 14-én. Varjassy Lajos, polgármester.

— **Adományok. Aradi Villamossági R. T.** Fábry Sándor dr. Ravatalára szánt koszorú megváltása címén 100 koronát adományozott az Aradi Anyavédő Egyesületnek. — **Bírósági tárgyalás alkalmából Montágh Sándor** dombegyházi 100 koronát küldött a hadi-árvák javára.

A posta és táviráda szünetelése miatt további hírek hiányoznak.

Kopeuhága. Haparandán át érkezett jelentések szerint Finnországban dul a polgárháború. A szociálisták a matrózok segítségével Helsingforsban túlsúlyra jutottak. A polgárőrség megszállta a rendőrfőnökséget. A sztrájkolók magukhoz ragadták a hatalmat. Táviratokat nem továbbítanak. Csak munkásokat szállító vonatok közlekednek.

Stockholm. A Svenska Telegraph Bureau jelenti: Finnország a szociálisták uralma alatt áll. A szociálisták láttatnak minden uttevel. Kompromisszum készült a polgárok és forradalmárok között, hogy véget vessenek az általános sztrájkknak.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik este: A Piave és a Brenta között további előhaladást éntünk el.

Amsterdam. A Daily Mail jelenti az olasz főhadiszállásról: Velencében mindössze 20 ezer polgári személy maradt. A könnyen elszállított Doge-palotát kiüritették.

— **Vavrik Béla meghalt.** Budapestről jelentik: Vavrik Béla, a Kuria másodelnöke ma éjjel meghalt. 1897-ben tanácselnök lett a Kurian, 1910-ben pedig a király a Kuria másodelnökévé nevezte ki. Mint ilyen, hivatalból tagja volt a főrendiháznak 1911-ben megkapta a titkos tanácsosi méltóságot. Résztvett a házassági törvény és a polgári törvénykönyv előkészítő munkálataiban, kitűnő jogász volt, ideálja a klasszikus magyar bírónak. Patriarka kort ért el: nyolcvanhat éves korában halt meg.

— **Haltios végű robbanás egy nyomdában.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A Pannónia-utca 21. számú házban levő Márton és Vas-féle nyomdában ma délután robbanás történt. A nyomda pince helyiségében heten dolgoztak: két nyomdász, két inas és három nyomdászleány. A nyomdászleányok és az inasok a géprészeket tisztogatták terpentinnel, mely nyitott edényben állott. Ugy látszik, hogy az egyik inas cigarettára gyújtott, mert a terpentint felrobbant és a szerteszét elhullajtott kőc és rongy darabok tüzet fogtak. A menekülő nyomdászleányoknak ruhája lángra lobbant. A férfi munkásoknak és egyik nyomdászleánynak sikerült a kijáraton kimenekülni, a másik kettő azonban bennrekedt. Az egyik leányt, Horn Mária-t, akinek már lángolt a ruhája, kihozták a füstből, Rizenberg Róza 17 éves munkásleány azonban bent égett. A robbanásról azonnal értesítették a tűzoltóságot és a mentőket, akik behatoltak, de csak a leány megszenesedett holttestét találták meg.

— **Winterri aradi estélye.** Amint megjelentek a plakátok Arad utcáin, hogy Winterri november hó 24-én Aradon a kulturpalotában fellép, a közönség kíváncsisága még mohóbban fordult e csodálatos ember felé, aki mutatványával már bámulatba ejtette az egész világot. Hihetetlenek azok a produkciók, amelyeket Winterri be fog mutatni és úgy hisszük, hogy ilyen szenzációs sikerű estélye, mint ez lesz, még nem volt Aradnak. Az estély jövedelmét az Aradi Gyermekfelruházó Egyesület a hadi-árvák felruházására fordítja.

— **Magyar és német ujdonságok** Krausz Paulin kölcsönkönyvtárában. Új fadisztyárgyak festésre, festővászon, festőminták, ajándéktárgyak szolid árban.

— **Értesítés.** Bartháné kozmetikai műtermét Batthány-utcából Szabadságtér 21. alá helyezte át.

— **Karácsonyi albumok** előjegyezhetők Kerpelnél.

* „Alraune” megjelent és kapható Deák könyvkereskedésében Forray-utca. 7331

— „Alraune”, „Föltökonyesség”, „Jón a rozson át” Kerpelnél kaphatók.

Lenin győzött.

Az entente megfenyegette Oroszországot.

— Sajtó tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. Az ideérkező hírek szerint a polgárháború egész Oroszországban tart. A bolsevikiek helyzete mindenütt kedvezővé vált. A polgári és a szociálista pártok Pétervárt a bolsevikiek sikere folytán feladják a harcot és megvárják az események fejlődését. A pétervári gyárakban, a munkások újból felvették a munkát és mindenütt drótot készítenek a főváros esetleges védelmére és megerősítésére.

Az 5, 6, 7, 8, és a 11-ik hadsereg üdvözlő táviratokat küldtek az új kormányhoz. Moszkva, Odessza, Sebastopol, és Pskow csatlakozásukat jelentették be, ezzel szemben a délnyugati és a minszki front hangulata bizonytalan. Az összes polgári lapok megjelenését betiltották és a nyomdák papírjain szociálista újságokat csinálnak. A ma még Pétervárt tartózkodó entente diplomatai elhatározták, ha bolsevikiek győznek, elhagyják a várost.

Stockholm. Az orosz szociálista pártoktól érkezett közlések szerint a helyzet Oroszországban még nem világos. A bolsevikiek a revoli helyőrséggel, finn csapatokkal és tengerész csapatokkal rendelkeznek, amelyeknek felét Pétervárra rendelték. Ugy látszik, hogy Kornilov nem lépett akcióba. Kaledin önállóan jár el, a saját politikáját folytatja, amely egyaránt irányul Kerenszki és a bolsevikiek ellen. Ugy látszik, hogy Kerenszki már saját táborában sem ura a helyzetnek, mert az őt támogató tábornokok úgy ismeretesek, mint akik ellenforradalommal a cári uralmat akarják helyreállítani. Súlyos, véres harcok várhatók az ország minden részeiben.

Stockholm. Pétervári jelentések szerint Kerenszkit megverték, mert időközben 30 ezer főnyi lett csapat érkezett. Kerenszki nem jutott túl Carskoje-Selon. Hír szerint elmenekült, hogy Kaledinnel egyesüljön. A bolsevikiek hatalma Pétervárott ezidő szerint biztosítva van. A vidéken a helyzet bizonytalan. A legtöbb, nagy városból véres zavargásokat jelentenek.

Bern. Kievből jelentik: Az ukrán kormány elhatározta, hogy kozák miliciát szervez a rend fenntartására és hogy szembe szálljon minden ellenforradalmi kísérlettel.

Frankfurt. Stockholmi híradás szerint Maxim Gorkij, aki eleinte nem támogatta a maximálistákat, utóbb amellet foglalt állást, hogy a konfliktust békésen kell elintézni. Gorkij védelmébe veszi a maximálistákat, a kik szerinte óriási nagy részét képviselik az oroszoknak.

Berlin. A Daily News írja: Az orosz főhadiszállás az összes frontokon lévő franciáknak megküldte az új kormány manifesztumát az annexió nélküli gyors békéről és fegyverszünetről.

Berlin. A Temps írja: Abban az esetben, ha az új kormány végrehajtana szándékát és közölné az ententének Oroszország-

gal kötött titkos szerződéseit, az entente diplomaták megszakítanak Oroszországgal a diplomáciai összeköttetést és elutaznának Pétervárról.

Rotterdam. A Daily News jelenti Pétervárról: A hadseregek vezetői kijelentették, hogy támogatják a kormányt és csapatokat küldenek az új kormány segítségére. A fellevezett újság levelezője annak a véleménynek ad kifejezést, hogy a hadseregek magatartása nem megbízható, mivel a pétervári helyőrség azt támogatja, aki a legtöbbet ígér.

Genf. A Daily News jelenti pétervári híradás alapján: A jelenlegi kormány proklamációt tett közzé, melyben hírül adja, hogy

a Kerenszki-kormány összes politikai és katonai szerződését hatályon kívül helyezi.

Kopenhága. A „Pravda” című pétervári újság írja, hogy az új kormány megengedte, a Tobolszkban tartózkodó cárnak, hogy gyermekeit Angliába küldje. Hír szerint a cár gyermekei legközelebb Vladivosztonon át utnak indulnak Anglia felé.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: I. Az első háborús hónapok óta november 17-én reggel elsőlben kísérelték meg angol tengeri haderők, hogy a német öbölbe hatoljanak. Biztosító őrségeink már a Hornfries-Dreschellig vonalon megállapították jelenlétüket és előrsi haderőink könnyen és veszteség nélkül visszautasították őket. II. Tengeralattjáróink újabban 16 ezer tonnát süllyesztettek el. **A tengerészeti vezérkar főnöke.**

Clemenceau kiméretlen háborút hirdet.

(Amerika segítségét várja.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin. A Vossische Zeitung a Clemenceau kabiretről azt írja, hogy ennél harciasabb kormány a háború alatt nem volt Franciaországba. Harci kormány lesz ez, de nemcsak a külső ellenséggel, hanem a szocialistákkal szemben is. Most fogják megvívni a döntő harcot egymással Poincaré és a szocialisták. Ha az utóbbiak győznek, akkor Poincaré fejére megy a játék.

Berlin. Bernből jelentik: Általános az a vélemény, hogy Clémenceau a jakobinusok mintája szerint a legkiméretlenebb módon mindent fel fog áldozni hazája érdekeinek. Ebben van az ő ereje. Mindazonáltal Clémenceau is csak abban az esetben tarthatja magát, ha sikerül neki Amerika katonai segítségét hatályossá tenni.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Genfből: Clémenceau tegnap nyilatkozott és többek között azt mondotta, hogy most fontosabb dolgokról van szó, mint ennek, vagy annak a kamarai csoportnak kedvetlenségéről. Ez az oldalvágás a baloldali és a szélső baloldali pártoknak szólott, amelyek kétszáz taggal vannak a kamarában képviselve. A konzervatívok be akarják venni Clémenceau belpolitikájának megismertetését. Clémenceau nagy súlyt helyez Pétain tábornokra, aki általános felfogás szerint az öreg államférfi háborús politikájának sugalmazója.

Genf. Az Agence Fournier szerint Clémenceau kormányalakítása a háború erélyes folytatását jelenti. Pichon külügyminiszternek az aszandéka, hogy Japánnal megújítsa a szerződést. — Pams belügyminiszternek az lesz a feladata, hogy tekintet nélkül a Malvy-csoportra, erélyes kézzel véget vessen a botrányoknak.

Genf. Clémenceau vállalkozása nyilvánvaló jele annak, hogy a francia politikai körök teljes tudatában vannak a helyzet komolyságának, Poincaré kénytelen volt a nyomásnak engedni és leggyűlöltebbellenfelei egyikét, Clémenceaut meghívni az Elyseepalotába. Aggályos Clémenceau helyzetére nézve az a körülmény, hogy ellentétben az eddigi kormányokkal, nincsenek ellenfelei a jobboldalon és

hogy a nacionalisták, különösen a royalisták benne látják Franciaország megmentőjét, aki körlelhetlen szigorral fog eljárni minden néven nevezendő pacifisták ellen. Ebből a szempontból tekintve, a Clemenceau-kormány látszólag erős lesz, tényleg azonban csak úgy állhatja meg a helyét, ha sikerül keresztülvinnie, hogy Amerika katonai segítése tényleges és hatásos legyen.

Horváth Mici két rókája.

(A pavaier férj.)

A Stambul rózsá-jára olyan buzgalommal készül a színház, mint a hogyan a hadvezérek szokták a döntő ütközetre. A szezon slágeréről van szó. Ami fényt és pompát az aradi színház ki tud állítani: az most lesz látható vagy soha. A főszereplő művésznök hetek óta selymekben turkálnak, szabnak, varrnak és díszítenek, hogy olyan szépek legyenek, amilyenek még sohasem voltak s látásukra így sóhajtszon fel a publikum asszonyi része: Ah! Ah! Ah!...

Horváth Miciéknál is hetek óta folyik a készülődés. A férj: Róma Dezső már be sem mer menni az ebédőbe és a szalonba, mindenütt rüss, plüss, toll, szalag, cérna és tű, úgy, hogy a szegény férj legutóbb már egészen és szokajlanul kitört:

— De Micike, maga ruínál mindkettőnkét. Maga már elvászarta három hónapi közös gázsinkaf, ennyiret megvehette volna Stambul valamennyi eleven rózsáját — télvíz idején. Most aztán elég legyen! Egy krajcárt se többet. Pünkösüm...

Egy héttel ezelőtt is a próbáról hazajövet, az utcán — erről a témáról diskuráltak. Horváth Mici dacoskodott:

— De egy fehér róka boa még kell. Okvetlenül. Enélkül elvész a gyönyörű ruha hatása. Dezső, ne okvetelenkedjék, mert megharagszom.

— Egy fillért se többet, mondta ki az ítéletet Róma, mire Micike szeme könnyes lett és Róma csak most tudta meg igazán, milyen az, mikor a feleség sirni kezd, különösen még az illető prima donna. is.

Az nap nem iziegt otthon az ebéd egyiknek sem, haragosan néztek egymásra, bár este felé Róma meghatódotlan mondogatta magában: — Mégis kár volt összezördülni vele, kár, kár, enyie, hogy is kellene kibékíteni...

De a békítés bizony nem sikerült. Egy hét óta szüntelenül duzzogott a primadonna-feleség s minden hízlekedésre hideg maradt. Ma, épen ebédnél ült az énekes-pár, midőn a postás egy kis csomaggal lépett a szobába.

— Horváth Mici színművésznőnek egy csomag érkezett Budapestről.

Megnézik. A csomag földelén a cég neve, amely küldötte: Elkán Gyula szücs, Budapest.

— Ejna, szóló Róma, ki küld magának Elkán Gyula csomagot?

Horváth Mici ránéz, piros lesz, de nem szól, csak bontja, bontogatja a sakafulyát. Egyszerre felsikolt:

— Dezső! nézze... egy fehér róka... csoda szép. Róma hidegen nézi a gyönyörű boát, majd oda pillant

— No lám! Még egy levél is függ a rókán.

— Csakugyan! álmélkodott Horváth Mici s rögtön felbontotta, aztán elolvasta és haragosan lecsapta az asztalra és oda szóló Rónának:

— Dezső! dobja ki a rókát!

A férj azonban előbb a levél után nyult s hangosan olvasta: — Kedves művésznő! Tannia voltam annak, hogy az ön kegyetlen férje megtagadott öntől egy fehér róka-boát. Láttam az utcán az ön hulló könnyeit. Ime: itt küldöm én, engedje meg, hogy alkalomadtán megcsókolhassam fehér kezét, az ön örök híve: lovag: Anor.

— Dobja ki a rókát! ismételte Mici.

— Soha, zugta Róma, csak viselje egészséggel.

— Én? Mit gondol maga? Megőrült?

Dehogy is! olvassa csak visszafelé az aláírást:

Anor!

— Róma! ujjongott Horváth Mici, maga... maga...

— Igen én! Mi vagyok én?

— ... maga a legrágább és legkedvesebb — róka Ez a Horváth Mici két rókájának rövid története.

Két hegycsúcsot elfoglaltunk.

(Előnyomulásunk közben és fagyban.)

Budapest. (Hivatalos.) Olasz harctér: A Feltrettől délnyugatra emelkedő hegységben kőd és fagy, makacsú harcolunk. Ezredeink az ellenség szivós ellenállásának megtörése után rohammal elfoglalták a Monte Pramolant és Monte Peurnet, miközben egy olasz ezredparancsnok, 50 tiszt és 750 löny legénység maradt kezünkön. A Piave alsó folyásánál a nyugati parton álló telderítő osztagainkat erős ellenhatás elől vissza kellett vonnunk. A deltákban a helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti: Olasz harctér: Esőzés és havazás dacára taradhatatlanul támadó osztrák magyar csapatok a Brenta és a Piave között megmászta a Monte Pramolant és a Monte Peurne meredek és az olaszoktól szivósan védelmezett csúcsát és egy ezredparancsnokot, 50 tisztet és 750 löny legénységet elfogtak. A Piave alsó folyásának nyugati partján telderítő harcok. — Ludendorff. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Nyugaton feléledt a tüzerharc

(Sikeres német vállalkozások.)

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti. Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadserege: Flandriában, Dixmüdennél és az Yperntől Städenbe és Roulersbe vezető vasutak között a tüzereségi tűz délután feléledt. Rohamsapataink a Blanherdtől délre húzódó Bela tölesérvonalakból 1 tisztet és 62 embert hoztak magukkal. A st.-quentini déli arcvonalon az erős tüzereségi, valamint aknavető harc tegnap is tartott. A német trónörökös hadserege: Az Ailette környékén Auberivétől északnyugatra és a Maas keleti partján folyt sikeres előteri harcokban franciákat ejtettünk foglyul.

Keleti harctér: Nagyobb harci cselekmény nem volt. — Macedon arcvonal: A helyzet változatlan. Ludendorff.

Budapest. (Hivatalos.) A keleti arcvonalon és Albániában nem volt lényeges esemény. — A vezérkar főnöke. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

KÖZGAZDASÁG.

Győzelmi hadikölcsön.

(A mai nap jegyzései.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A pénzügyminiszter — ezuttal hetedszer — felhívást intézett a nemzethez, az új hadikölcsön kibocsajtása alkalmából. Mialatt serényen folynak a jegyzési előkészületek, páratlanul vitéz csapataink olasz földön üldözik a hitszegő ellenséget.

Mindenkinek be kell látnia, hogy azok az áldozatok, amelyeket az itthon maradtaktól kíván meg a háború, egészen elenyésznek hadrakelt katonáink önfekáldozó küzdelmei mellett.

Élső kötelesség napjainkban a hadikölcsön jegyzése. Ezt a kötelességet mindenkinek erejéhez képest kell teljesítenie, ami még csak nem is valami nehéz feladat, mert a jegyzési feltételek olyan kedvezőek, hogy voltaképpen saját érdekét tartja szem előtt mindenki, aki hadikölcsönt jegyez.

Kétféle járadék típus kerül most kibocsátásra, 6 százalékos és 5½ százalékos járadék. Kiki azt jegyezze, amelyik érdekeinek megfelelőbb. A jegyzési feltételek igen kedvezőek és jobb gyümölcsötvetési alkalmat, mint a hadikölcsön jegyzést, a mai tökébség idején elképzelni sem lehet.

Jegyezzen tehát mindenki hadikölcsönt, mozdítsuk elő tőlünk telhetőleg a hetedik hadikölcsön sikerét.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál tegnap és ma a következők jegyezték hadi kövényeket: Marzsó Iván 14,000 korona, 102. gy. e. békéscsabai pótzászlóalja 450,000 korona, Sammelkader Békéscsabán 120,000 korona, 11-ik gy. e. pótzászlóalja Gyula 186,000 korona, Borsodi Ernő 140,000 korona, Gráb Ede 30,000 korona, Farkas Antal 20,000 korona, Wandlik Jánosné 10,000 korona, Tartalék kórház 60,000 korona, Békéscsabai termény- és áruaktár 20,000 korona, Pick József 90,000 korona. Összes eddigi jegyzés: 3.140,000 korona.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál ma a következő jegyzések voltak: Neuman Testvérek 1 millió korona, Kintzig János 100 ezer korona, Kintzig Jánosné 65 ezer korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál az eddigi jegyzés összege 1.019,000 korona. Ebből Károlyi Gyula gróf félmillió koronát, Purgly László főispán 100,000 koronát jegyzett.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete a hetedik hadikölcsönnél is megkönnyíti a jegyzéseket az öt éven át heti, illetőleg havi részletekben fizetendő jegyzések által. Minden 300 korona után öt éven át hetenként 1 korona fizetendő.

= Szilárd a tőzsde. Budapestről telefonálja tudósítónk: Az értékpapír-piac irányzata tegnap óta megszilárdult. A tőzsde ma, szombaton zárva volt, de a megújító forgalomban barátságos és szilárd volt az irányzat. Osztrák Hiteiben 930 935, Magyar Hiteiben 1310, Fabankban 905—910 koronás árfolyamok mellett fordultak elő kötések.

= A „Hungária” aradi pamutgyár dec. 2-án tartja meg VIII-ik rendes évi közgyűlését az Aradmegyei takarékpénztár üléstermében.

— Még egy vegyész kér a város. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy telterjesztéssel fordul a földművelési miniszterhez. Ebben

arra kéri, hogy még egy vegyészt küldjön Aradra, mert az aradi vegyvizsgáló állomás hatásköre egész Vingáig terjed ki s a sok munkát a mostani vegyész nem győzi.

A kozákok — a cárért.

(Nikolajevics nagyherceg és Kaledin.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Midőn Szibériából nemrég az a hír érkezett, hogy az ázsiai tartomány kozák-törzsei Miklós excéart Szibéria császárává akarják kikiáltani: az orosz viszonyokkal ismerősök előtt egész viágossá vált, hogy a cári uralom aktái még nincsenek lezárva. A kozák mindig hatalom volt Oroszországban s mindig a hatalomnak voltak a szolgálói. A belső és külső viszonyoktól egyre erőtlenebb, Oroszországban most még jobban megnövekedett a hatalom; a messze Ázsiában intakt továbbra is, hatalmas erőforrásaik, úgy, hogy ma a legszámottevőbb harc tényező gyanánt szerepelnek. A kozák hatalomnak Kaledinnak az ország bizonyos részeiben fanatikus hívei s szinte diktátori hatalma van. Ez a veszélyes hatalom most nyíltan kezdi mutogatni igazi célját. A cári uralom nem lehet annyira elvesztett ügy, amilyenek a külföld látja, ha most a soha önzetlenül nem cselekvő kozákság a cári hatalom visszaállításával kacéerkodik. Már pedig ezt teszi. A mai táviratokból az az érdekes történet hívtelveződik ki, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg megjelent Kaledin főhadiszállásán Charkowban s felajánlotta szolgálatait a kozákok főnökének.

Kaledin nemcsak a legszívélyesebben üdvözölte a régi Oroszország rémét, de elfogadta urának s rendelkezésére bocsátotta haderejét. Sőt kilátásba helyezte, hogyha megveri és megsemmisíti Pétervár új urait a bolseviköket, megteszi a nagyherceget regensnek, amely fordulat természetesen egyenlő a cári hatalom visszaállításával.

Kerenszki már megneszelte a dolgot s a nemrég megünnepelt és dicsőített orosz néptribunt most egymás után érik a kiheverhetetlen csapások. Seregeit ugylátszik csakugyan megverték s ő nem tudott tovább jutni Carskoje-Selonál. Ez annyira elkészerítette, hogy most mindenáron keresi az orosz föld jelenleg egyik legnagyobb hatalmával: Kaledinnal való megegyezést. Jól tudja, hogy Kaledinnak, milyen terve vannak, de azt is tudja, hogy a saját fábormokai titokban — monarchikus érzelműek és a cári uralom visszatérését kívánják. A két tűz között, talán bosszútól vezéreltetve, talán titkos tervekkel lekében — ugylátszik szívesebben csatlakoznék Kaledinhez, mint a gyűlölt bolsevikiekhez. Ezzel a lépésével ugyan közel jár ahhoz, hogy ő a cárdöntő legyen a cári hatalom új megalapozója, de bármennyire fantasztikus ez a terv — könnyen igazsá válhatik. Mert ma Oroszországban igazán semmi sem lehetetlen.

TORVENYSZEK.

§ Tolvaj toalkusz. Egy többszörösen büntetett gonosztevő: Babics István 35 éves toalkusz állt ma vádlottként az aradi törvényszék előtt. A börtönviselt ember legutóbb a múlt hó 7-én kövesélt el büncselekményt: Petrán György zsebéből ellopoit egy 720 koronát tartalmazó pénztárcát. Bűncsot ma a törvényszék két évi fegyházra ítélte.

§ Az orosz fogoly tolvaja. Jancsik Sofron orosz fogolytól Kovács István napszámos ellopoit egy cigaretta szipkát. A károsult feljelentette a tolvajt, akinek ügyét ma tárgyalta a bíróság. Érdekes, hogy a tárgyaláson megjelent Jancsik Sofron orosz hadifogoly tiszta, értelmes magyar nyelven vádolta Kovácsot, akinek kérte megbüntetését. A tettest 10 koronára ítélték.

Hisztorianál és sok női betegségnél, kiváltkép olyanoknál, melyek a lassu és elégtelen székelés folytán rosszabbodnak, a természetes Ferenc József keserűvíz kellemes házi hashajtószer, mely gyakran már kis mennyiségben is biztosan használ, s a bántalmakat jelentékenyen csökkenti.

MOZI.

* Uránia műsora. November 18-án, vasárnap Fekete gyómántok, Jókai Mór világhíres regénye filmen.

* Dorian Gray arcképe vasárnap az Apollóban. Két napon keresztül zsúfoltt nézőtér csüldalta az Apolló-színház irodalmi eseményét: Dorian Gray arcképe-t. Wilde Oszkár, az üldözött angol költő világhíres filmre átdolgozott regényét. A regény mélysége s misztikus szépsége minden embert elragadott s a legösszintébb tetszést váltotta ki Wilde Oszkár fantasztikus elképzelései s önmaga tragikus sorsának stilizált festési tökéletesen junak kifejezésre a grandiózus filmen, amelyet a művészi zsenialitás hozhatott csak létre. Nemcsak azoknak nyújt gyönyört s lelki izgalmat ez a klasszikus film, akik ismerik Wilde Oszkár regényét, hanem annak mélységet megértik azok is, akik kevesebb műveltséggel rendelkeznek. Ez a nagystíliú film szinte hivatást tölt be, mert kevés filmet láttunk, amely jobban szolgálta volna az irodalom és művészet terjesztésének nemcsintenciót. Bátran nevezhetnénk e filmet a szezon legnagyobb slágerének, amit különben maga a publikum is igazol a szinte felülmúlhatatlan érdeklődésével. Vasárnap kerül utóbbára vetítésre a „Dorian Gray arcképe”. A jobb helyek nagyrésze már ezekre az előadásokra is le van foglalva, ezért a publikum érdeke, ha a délelőtti folyamán előre vált jegyet az Apolló pénztáránál. Hétfőn teljesen új műsora van az Apollónak.

* Fekete gyómántok. (A Jókai-kép utolsó napja az Urániában.) Naponta színlőtt megteit ház élvezi végig Jókai hatalmas elméjének filmre hozott legkiválóbb művét. A közönség megértette és értékelni is tudja ezt a nagy kulturális erőt, mely Jókai műveinek filmre hozatala által csak öregbedik. A sorozat ezen első filme betekintést enged abba a nagyvárnyu tevékenységbe, amelyet az Uher-nyár a Jókai ciklus elkészítésével magára vőlt. A hatalmas Jókai regény második része után egy egész sorozata következik a Jókai képeknek, melyek mindegyike tökéletességben csak felül fogja mulni a mostanit. Ma a néprétegek széles köreinek nyújt a színház alkalmat a kiváló film megtekintésére. „Isten ostroma”, a nemibetegségek elleni liga hatalmas propaganda filme, legközelebb az Urániában.

* Két sláger ma az Erzsébet-mozgósínházban. A kis hercegnő című 3 felvonásos színműben Wanda Treumann és Viggo Larsen játsza a főszerepet, amely két művész együttes szereplése biztos garancia a kép kiválóságáról. Számtalanszor meggyőződünk arról, hogy Treumann-Larsen-filmek minden alkalomkor szépet, jót és meglepő dolgokat produkálnak. E képben egy hercegnő zaklatott életébe nyerünk bepillantást, ki egy egyetemi tanárba szerelmes, de mert anyja halála után ő lesz az ország uralkodója s mert atya végredeleiben is így kívánja, kénytelen szerelméről lemondani és Konrad herceg felesége lesz. Ezenkívül a közkedveit német komikussal, Albert Pauliggal a főszerepben a Divakirálynő című vígjáték sláger is bemutatásra kerül.

A szerkesztésért felel:

STAUBER JÓZSEF.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltakért nem vállalunk felelősséget.

Limbek János és fia „Kisó m. k. szab. érekeporzó-gyára és temetésrendező-vállalata” Arad.

Osv. Fábry Sándorné és gyermekei Nóra, férjesezt Jakabffy Lajosné, Sándor, Karelín, Marianne és Vince, az alólirokok nevében is mely fájdalommal tudatják, hogy szeretett férje, a legjobb apa

felsőalmási Fábry Sándor dr.

foljó évi november hó 16-án életének 50 évében hirtelen elhunyt.

A drága halott hült tetemei foljó hó 18-án délután 3 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának dísztermében, az ág. ev. egyház szertartása szerint fognak beszenteltetni és onnan Békéscsabára szállítva foljó hó 19-én az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1917. évi november 17.

Fábry Károly, Gécs Jánosné szül. Fábry Ida mint testvérei, Jakabffy Lajos mint veje, Csorna Vinózné mint anyosa.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak tisztikara és összes alkalmazottai mely fájdalommal tudatják, hogy legjobb atyai főnövéket

felsőalmási Fábry Sándor dr.

vezérigazgatót fáradhatatlan és áldásos munkássága közepette, foljó hó 16-án a kőlehetlen halál hirtelen elragadta.

Irántunk érzett atyai szeretete és gondoskodása szívünkben kitörölhetetlen emléket hagy.

A drága halott hült tetemei foljó hó 18-án délután 3 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának dísztermében az ág. ev. egyház szertartása szerint fognak beszenteltetni és onnan Békéscsabára szállítva, foljó hó 19-én az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1917. évi november hó 17. 7907

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága mely megilletődéssel és legbensőbb fájdalommal jelenti, hogy a társulat faradhatatlan tevékenységgel és odaadó buzgalommal működött egyik felejtethetlen igazgatója

felsőalmási Fábry Sándor dr.

a Lipót-rend lovagja, a polgári hadiérdemkereszt II. osztályának tulajdonosa, Békésvármegye és Hódmezővásárhely ny. főispánja stb.

foljó hó 16-án jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei foljó hó 18-án délután 3 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának dísztermében az ág. ev. egyház szertartása szerint fognak beszenteltetni és onnan Békéscsabára szállítva f. hó 19-én az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Emléket hálás kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1917. november hó 17-én. 7924

A Weltzer János gép-waggongyár és vasúti részvénytársaság igazgatósága mely fájdalommal jelenti, hogy a társaság igazgatósága rak nagyérdemű és fáradhatatlan tevékenységű alelnöke,

felsőalmási Fábry Sándor dr. ur

a Lipót-rend lovagja, a polgári hadi érdemkereszt II. osztályának tulajdonosa

foljó évi november hó 16-án a 3 órakor rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

A megboldogult odaadó hűségével és munkáiban buzgóan résztvevő kiváló képességeit társaságunknak nagyrabecsült egyéniségének, valamint evelülhetetlen érdemeinek emléket kegyelettel fogjuk megőrizni.

Arad, 1917. évi november hó 17-én. 7920

A Maros aradi egyesület mély és fájdalommal tudatja, hogy szeretett elnöke

felsőalmási FÁBRI SÁNDOR dr.,

az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatója, a Lipót-rend lovagkeresztjének tulajdonosa, Aradváros törvényhatósági bizottságnak tagja stb. stb.

foljó évi november hó 16-án elhunyt.

Felejtethetlen elnökünk temetése e hó 18-án délután 3 órakor lesz megtartva az Acsof palotában.

Aldott legyen emléke!

Arad, 1917. november 17. 7919

A Magyar francia Cognaagyár R. Marty és Társai részvénytársaság igazgatósága mely megilletődéssel tudatja, hogy nagyérdemű igazgatósi tagja

felsőalmási Fábry Sándor dr

a Lipót-rend lovagja, a polgári hadiérdemkereszt II. osztályának tulajdonosa, Békésvármegye és Hódmezővásárhely ny. főispánja stb.

életének 50-ik évében foljó hó 16-án hirtelen elhunyt.

Emléket hálásan megőrizzük!

Világos, 1917. évi november 17. 7919

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága mely fájdalommal tudatja, hogy hosszú évek óta volt tagja, a vasut nagyérdemű vezérigazgatója

felsőalmási Fábry Sándor dr.

a Lipót-rend lovagja, a polgári hadiérdemkereszt II. osztályának tulajdonosa, Békésvármegye és Hódmezővásárhely ny. főispánja, Arad sz. kir. város törvényhatóságának tagja stb.

fáradhatatlan munkásságának közepette, életének 50. évében f. hó 16-án hirtelen elhunyt.

A drága halott hült tetemei f. hó 18-án d. u. 3 órakor az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak székházának dísztermében az ág. ev. egyház szertartása szerint fognak beszenteltetni és onnan Békéscsabára szállítva f. hó 19-én az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Emléket hálásan megőrizzük!

Arad, 1917. évi november 17. 7908

Aradi Villamosági R. T. mélyen megilletődve jelenti, hogy

méltóságos felsőalmási Fábry Sándor dr.

igazgatóságának hosszú idő óta buzgó, az intézet érdekeit mindenkor szívén viselő tagja rövid szenvedés után foljó hó 16-án elhunyt.

Kegyelettel és hűven fogjuk megőrizni emléket!

Arad, 1917. november 17.

7918 Aradi Villamosági R. T.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. bevált finomabb arany gramját K. 11.—ig.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. bevált 18 karátos arany gramját K. 9.—ig.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. bevált 16 karátos arany gramját K. 8.—ig.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. bevált 14 karátos arany gramját K. 7.—ig.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. alkalmi vételnek olcsón beszerezhetők.

Arany beváltó

és ékszerész cég József főherceg-ut 12. Karácsonyi és újévi ajándékokat olcsón be lehet vásárolni.

BRANDES

ékszerész, József főherceg-ut 12. sz. Lutheránus templom mellett.

Kézzel szedett uradalmi fajalma kapható.

Erdeklődni lehet: 6028 Körösvölgyi Pálinkaraktár Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

10% zsirtartalmu 'CACAO'

kapható Szemző Armin Arad, árnyugnökségénél x Telefon 592. szám. 7809

Ügyes segédet keresünk

vegyeskereskedésünk részére. Magyar és román nyelv ismerete szükséges. Ajánlatokat fizetési igények jelölésével Moskovitz Ignácz és Fia, Halmagyocsnos címre kéretnek, 7917

Raktárnokot keresünk

ki mázsáláshoz, számolásához jól ért, olvasható írása van, román nyelvet bírja, adják be ajánlatukat cégünkhöz. Ki malomban hasonló alkalmazásban már volt, előnyben részesül. Fizetési igények az ajánlatban feltüntetendők.

RÉVÉSZ ÉS HAVAS mű- és vámmalma, Csermő. 7901

Keresek

Száraz takarmány tökök, Sütő tökök, Fajalmát, Fehér étkező répát, csakis komplett waggon szállítást és vágómarhát.

Fix ajánlatot kér: Hőnig Lipót Temesvár-Gyárvaros, Szóna-tér 10. Telefon 1358. 7810

Eladó

1800 négyszögöl kerttel bíró, két átjáró

H Á Z

Mikes Kelemen-u. 49. es Gyár-u. 21. szám. Értekezni lehet

Cukor László

fakereskedővel, hol méz is kapható. 7889

Eladó egy waggon napi teljesítményű körzeti vám- és kereskedelmi malom.

Felvilágosítással 7811

SZÜCS PÁL

aradi cég szolgál. :: Telefon 613. sz.

Bognárokat

keresünk

jó fizetéssel! Élelmezés biztosítva!
Első Lippal Kocsi- és Faárugyár
R.-T. Lippa. Jelentkezni lehet:

Schauer Ernő

lakereskedőnél is, Arad, Salaoz-
utca 1. szám. 7881

„Duna” Biztosító Társaság.

Aradi vezérigazgató: Szabadság-
tér 3. (Telefon 3-39.)

vállal halál és megélés esetére szülő

Hadikölcsön

biztosításokat

ugy a 6%-os, mint az 5 1/2%-os
magyar hadikölcsönre, 7886

orvosvizsgálat nélkül

Azonnali érvényesség

mérsékelt díjak, melyek 1/4 és 1/2
évi részletekben fizethetők.

Hadikockázat pótdíjmentes

814-1917. ügyszám.

Árverési hirdetés.

A fentírt ügyszám alatt felvett
jegyzőkönyvben nyert megbízás
alapján közhírré teszem, hogy az
özvegy Benze Ferenczné szül.
Habits Jozefin budapesti lakos tu-
lajdonát képező az aradi 1095. sz.
tjky.-ben (Thököly Imre-utca 13.
szám), továbbá az aradi 4247. sz.
tjky.-ben (S. Határ-utca 19. szám)
felvett ingatlanokat 56000 korona
kikiáltási árral együttesen a leg-
többet ígérőnek önkéntes árverés
útján hivatalos helyiségben
(Salao Gyula-utca 2. szám) folyó
1917. évi november 22.
napján délután 3 órakor
el fogom adni.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 száléka.

Az árverésre a venni szándé-
kozók meghivatnak. Részletes fel-
világosításokat irodai órákban adok.

Aradon, 1917. évi november hó
5. napján.

Dr. Millek Lajos,
királyi közigazgató.

7830

„Hungaria” Aradi Pamutárugyár Részvénytársaság.

Meghívó.

A „Hungaria” Aradi Pamutárugyár Részvénytársaság

1917. évi december hó 2-án délelőtt 11 órakor
tartja meg az Aradmegyei Takarékpénztár ülés-
termében az 1916-17. üzleti évre szóló

VIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati
joggal, kik a szelvények elő ellátott részvényeket 1917. évi
november hó 28-ig az Aradmegyei Takarékpénztárnál letétbe helyezték. (Alapszab. 14. §.)

NAPIREND:

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
  2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1916-17. évre szóló jelentésének és zárszámadások felolvasása; az évi tiszta nyereség hovatfordítása és az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentés feletti határozathozatal.
  3. Netáni indítványok.
- Arad, 1917. november 15-én.

7887

Az igazgatóság.

Feltételeink

amertisátós kölcsönökre haz és földekre:

95. árfolyammal 50 évi törlesztésre	K 5.22
40	5.56
35	5.83
97. árfolyammal 50 évi törlesztésre	K 5.48
35	6.02
25	6.96
15	9.40
99. árfolyammal 50 évi törlesztésre	K 5.86
35	6.41
25	7.31
15	9.70

Ugyanitt földek, szőlők, házak adás-vételei közvetítettek, mire megbízások keretnek.

Szücs F. Vilmos

a nagyszabeni földhitelintézet képviselője

Arad, Karolina-utca 10.

Aranyat és ezüstöt

bevéltok a legmagasabb árban. 14 karátos aranyat 7.50 kor. Ugyazintén szinaranyata legmagasabo árban bevéltok. 7592

Gerber Henrik,

Arad, Weitzer János-utca 15. sz.

Felter Teréz

kozmetikai intézete

Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Hajszálak végleges eltávolítása. Vörös orr s kézkezelés, arcobőrnámásztás. Hajmosás, ondulálás, hajfestés Hanna festéssel, manóür. Szerek szétküldése vidékre is. 521

Hirdetmény.

Egy a jegyzői teendőkből jártas férfi vagy nő a barzai körjegyzői irodában teljes ellátás mellett alkalmazást nyer; fizetés megegyezés szerint. Okleveles egyén előnyben részesül és bevalás esetén rendszeresített állásra megválasztatik.

7902

Körjegyző, Barza, u. p. Boroshebes (Arad megye).

Zsinogok. s-s Új és használt zsinogok.

Melegtakarók --- K. 58.-

Szalmazsákok --- K. 20.-

Feljárók --- K. 5.-

fogyók és munkások részére, a ma létező legjobb minőségben, míg a készlet tart. Nagyobb vételnél megfelelő engedély. Bakos és Szabados, zsák-, ponyva-, takaró-, zsinog- és textilárugyár keres edésében. Budapest, V., Bálvány-utca 18. 7888

Földmivessiskolát végzett

27 éves, teljesen hadmentes, nős egyén, gazdaságban

ispáni állást

keres. Csakis állandó helyre reflektál. Cim a kiadóban. 7884

„HUNGÁRIA”

RUM,

Likör, továbbá min- Pálinka
csonóiták és kompozitók a legjobbak.
Ajánlja helyi Arad:

Szemző Ármán

áruügynökség és bizományi raktára
Aradon.

Interurbán telefon 592 szám.

Földbirtokosoknak

- 35 évre 7% annuitás teljes árfolyam,
- 50 évre 6% annuitás teljes árfolyam,
- 63 évre 4-85 annuitás 95% árfolyam
- 65 évre 5-58 annuitás 99% árfolyam mellett, továbbá aradi házakra 50 évre 6% annuitás 98% árfolyam (rövidebb időre is) mellett törlesztéses és váltó kölcsönöket folyosítat, valamint kisebb-nagyobb birtokok, házak eladását és parcellázásokat vállal!

Bonyhádi József

Arad, Kapa-u. 47., d. u. 2-től.

Birtokok és házak eladására előjegyzve.

7811

Egy hivataloszolga és egy házmester

nyerhet alkalmazást az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál

7875

Az állás mindegyike 2 korona napibérrel és havi 50 korona háborússegély élvezetével van összekötve. Ezenkívül 1 évi szolgálat után évi 100 korona ruhaátalányban és ha családja van, egy évi szolgálat betöltésével egy-egy gyermek utá. évi 160-160 korona családi pótlékban részesül. A házmester természetbeni lakást is kap. Az állás lehetőleg azonnal elfoglalandó. Az ezen állást elnyerni óhajtók a kir. jószágigazgatóságnál (Ferdinánd-utca, földmivességi palota, I. emelet, 31. ajtó) reggel 8-tól d. u. 2 óráig jelentkezzenek.

7875

Budapesti fémárugyáros egy nélkülözhetetlen és jelenleg nagyon is aktuális, szabadalmazott cikke Arad-, Csanád- és Bekésvármegyére. Ezen cikk teljesen fölöslegessé teszi a cipő további megtalpatatását és minden rászégezés vagy rácsavarás nélkül

pillanat alatt a cipőre fel és lecsatolható

Szabályozható kisebbre-nagyobbra s így egy pár védővel több pár cipő éveken át megvédhető. Teljesen zajtalan, észrevétlenül végig simul a cipő talpon és a legkényesebb izlést is kielégíti.

Kapható:

7529

Hoffmann Sándor cégnél

Arad, Andrásy-tér 20. szám.

Vidéki képviselők kerestetnek. Viszontelárusítóknak árkedvezmény.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.
 Minden szó hirdetéséért 20 fillér. Vastagabb betűkkel 40 fillér.
 A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
 A legkisebb hirdetés ára 10 szög 2 korona.
 Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket délután 1/2 óráig veszzük fel.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva orvosi alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„Discret 561”
 jelgére harctéren levő huszárhadnagytól levél van a kiadóban. 7895

„Egyen ördög”-nek
 levél a kiadóban. 7915

„Fekete gyémánt”-nak
 levél a kiadóhivatalban. 7916

„Almos szemű 19”
 7912
 Tévédés dacára kérem újabb levelet kiadóban átvenni. Hála köszönet és kézsók.

Egy főgöttek, 7900
 jobbmodu asszonyka, intímé b barátságát keresi disztinziát. „Eltre vázjom” jelgére a kiadóban. Discret ó biztosítva.

Alkalmazást keres.

7905 **Üzletvez. tésben**
 és pénztár kezelésben jártas komoly nő alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Intelligens 7899
 komoly nő, ki jelenleg teljesen önállóan vezet egy nagyobb irodát, állást keres. Leveleiben megkereséseket „December 1” jelgére a kiadóba kér.

Intelligens 7897
 komoly nő, ki teljesen önálló resortot lát be, mint pénztáros vagy hasonló bizalmi állást keres. „Irodavezető” jelgére.

Övadákkal
 rendelkező férfi felügyelő vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 7918

Kereskedelmi
 érettségű tett férfi, ki fűszer üzlet szakban gyakorlott, magyarok, ném től perfékt, románul keveset beszél, megfelelő alkalmazást keres. Ajánlatokat „Magyar német” jelgére a kiadóhivatalba kérek. 7929

Több
 évi gyakorlattal bíró hadmentes egyén faüz etbe december 1-re állást keres. Klein Izidor Bocskay-tér 5. 7850

Alkalmazást nyer.

Vaskezeskedő
 segéd állandó alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 7927

Előru-titkő
 ari a vaszakmában jártas, felvétetik. Ajánlatokat „Szorgalmas” jelgére a kiadóhivatalba kérek. 7924

Egy ügyes
 mindenek, kis családnak azonnal felvétetik. Batthyány-u. 31., sz., I em. 7898

Német
 kisasszony, ki magyarul is beszél, zongorázni tud, vidékre kerestetik. Cim Halmaglán Tódor, Repszeg. 7892

Gépez teljesen hadmentes, ki gözeke, villanytelep, nyersola-motor val mint az összes gazdasági gépek kezelésében és szakszerű javításában teljesen jártas a lehetőleg autogénhegesztésben gyakorlata van. alkalmazást nyer január 1. belepesei Vajda Zsigmond kunagotai gazdaságában, u. p Magyarbányhegyes. 6844

Egy 12-15 éves
 német gyermekleányt keresek 5 éves leánya mellé. Cim a kiadóban. 7815

Gyakorlati gyakorló.
 állandó alkalmazást nyer az Aradi Közlöny szerkesztőségében. Felentkezni lehet délután 5-7 óra között. 9000

Fiatalos
 főző és egy szobaleány azonnaira kerestetik. Andrásy-tér 20. II emelet alatti 14. 7899

Berateres
 deutsches Mädchen für Hausarbeit gesucht av. Hausfräulein Andrásy-tér 20. II. em. ajtó 14. 7897

Jegyzői
 irodai teendőkben teljesen jártas, önállóan dolgozni tudó, szép írásu egyén. Állandó alkalmazást nyer Javadalma 2400 kor. evi fizetés, vagy 1200 kor. evi fizetés, lakás, fűtés, világítás és ételmezés. Segéd-szolgálatos ka onak felmentését kérelmezni fogjuk. Blódláróság, Mácsa. 7876

Kiszolgáló
 kisasszony, ki rövidáru szakmában jártas, azonnal felvétetik Felső-ig és Hirschfeld cégnél. Boros Béni-tér 7. 7870

Nyomdász-tanulóknak
 felvétetik két fiu, kik a 14. évet beöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

2 utcai
 bútorozott szoba különbe áráttal, azonnal kiadó. Mikes Kelemen-utca 13. 7934

Három szobás lakás
 melékhelyiségekkel, azonnaira kiadó. Ugyanott vaskályba, eladó Cim a kiadóban. 7914

Két utcai bútorozott szoba, azonnal kiadó. Lepót-u. 10. 7804

Lakást keres.

Ném háztartalmi
 gyermektelen házaspár mérnök) 1918. február 1-re modern 2 szobás, öres lakást keres. Ajánlatokat „Mérnök” jelgére a kiadóba kér. 7914

Két szobás
 bútorozott lakás, konyhahasználattal bérbe kerestetik azonnaira. Telefon 6. 7873

Különbejárata
 bútorozott szoba azonnaira kerestetik. Telefon 6. 7872

Vétel és eladás.

Egy
 hosszú női bunda, olcsón eladó. Cim a kiadóban 7898

Eladó
 egy elegáns karmantyú kis gallérra, egy karikahajós varrógép. Deák Ferenc-utca 40/a., I em., ajtó 3. 7890

Daráló
 erdőlátásra, üzemképes állapotban Sipra Antalnál. Szt.-László-utca 1. 7926

Zongora
 eladó Gróf Károlyi Gyula-u. 15. sz. a. 7922

Ócska tégla
 eladó Purgly Lajosné-u. 160. sz. alatt. Bővebbet Flórián-u. 5., I em. 7932

Majdnem új
 frakk és smoking ötönyök és télikabátok eladók. Weitzer János-utca 17., szabóüzletben. 7931

38-as számú
 vadonat új barna magasszárú cipő és egy új selyemruha eladó Rákoczy u. 25. sz., földszint 1. 7923

Keretek
 megvételre 35-50 lósós, Höcker-féle lokomoit, esetleg Magyarálami vagy Hoffer és Schranz is lehet Cim Hekkel György, A-ztalos Árugyár, Pécska 7909

Eladó
 egy férfi télikabát és egy cőrnadamaszk avroz 6 szalvattával. Cim a kiadóhivatalban 791

Zongora
 eladó vagy pianninóért elcseréltetik. Ugyanott városi bunda opossum. bélelése kapható Kapa-utca 2-3. 7923

Tűz- és baltanyereg.
 vittfűd karban tartott, teljes felszereléssel eladó. Cim a kiadóban 7935

Érték
 egy mosógép, egy előszoba faállvány tükörrel. Thököly-tér 5/a., jobbra. 7939

Könyvek és könyvtárakat vesz Deák Béla könyvkereskedése, Forray-utca. Telefon 902 szám. 4421

Nyomdász-kereset minden mennyiségben vesz Irom Arnold Bercsényi Miklós-utca 39. szám, telefon 194 szám. 6281

Fegyvereket
 mából óriás, valamint petrezselyem és egyéb magvakat, ugyancsint édes nemes tormadugványt, melyek csiraképeségért, fajtisztaságért felelősséget vállalunk, legolcsóbb napi áron szálitunk. Foghagymát maximális, tormát piaci áron adunk el. Aranyergőnél Rézvenytársaság, Mákó. 692

Keretek
 vételre smyrna vagy persia ebédli szőnyeget esetleg uri sző a szőnyeget. Ajánlatokat leveiben kérem, Haag Eleonora Arad Wesselényi-utca 50. 7835

Egy
 jókarban levő zongora, megvételre kerestetik Cim a kiadóban. 7891

Hazánál ólom
 megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7892

Eladó fegyverek. Eisörrendű „Springer”-féle duplacsövű Lankaszer adász-fegyver, amol sávazattal és acél csövekkel, 12 tes öbnagszázu, hozzá egy rövid, finom bőr fegyvertok vászlijjal. Finom sárga ör tölteny áka és 500 drb. I. readü tres töfény, valamint 1 drb. 18 löve ü Winchester ismé 16 goyós fegyver, 50 dro. tölténye. Bőv b felvilágosítással szol-ál a portás a mezőhegyesi cukorgyárban. 7629

Alma,
 nagyobb mennyiségben, eladó. Bővebbet Körösvölgyi Palinkakaraktár, Andrásy-tér 5. Telefon 651. 7528

1:00 metr. drótkötel, két doo hozzávaló felszereléssel, 6 drb. Traverz vas, 1 drb. billenő eke, azonnal eladó. Megtekinthető Purgly Lajosné-utca 176. Értekezni Polanyi Pál, Aradtanya, Gábor-dűllő 2. szám. 7473

Butorok adásvétele. Ebedő, háló- és nappali szobaberendezés. Fa- és vashutorok kaphatók Garai Károly butorüzeteben Arad, Asztalos Sándor-u. 5. sz. 2791

Ingatlan.

Eladó ház. 7691
 Vécsey-u. 11a számú ház, melyben egy négy és e-y három szobás lakás van, eladó. Értekezni ugyanott délután 3-4-ig.

Tévtárad
 községben házhelynek is alkalmas 2 holdnyi gyümölcsös és kaszáló eladó, esetleg bérbe kiad. Bővebb felvilágosítást ad: özv. Dánn Györgyné Máriaradnán. 7894

Szűsöt
 nagy urilakással a hegyalján vagy Aradon keresek megvételre. Szűcs F. Vilmos, Karolina-utca 10. 7933

Nagyobb
 erdőt keresek megvételre Luszti Lajos, Károly-svár, Ferenc József-u. 67. 7899

Arok-utca
 és Gyász-utca sarán levő üzleti ház eladó. Bővebbet ugyanott. 7930

Purgly Lajosné-u. 7921
 185 sz. ház eladó Bővebbet S. Határ-u 8

Eladó ház.
 Gizella-utca 3. sz. emeletes bérház, 10 évig adómentes, szabad kéződi eladó Bővebbet ugyanott. 6140

Flórián-utca 33. számú ház, szabadkéződi eladó Bővebbet Thököly-ér 4. sz., a vendéglőnél. 7190

Magánháza
 modern komfortos, két három szobás lakással keresek megvételre. Ajánlatokat kiadóba kérek „Magánhá” jelgére. 7822

Csatorna- és Miklós-utcai
 saroktelek, 870 négyzetögi herével beültetve, eladó Bővebbet Vecsey-u. 11. 7832

Lippán
 fizetnek alkalmas csinosan épült ház, azonnal eladó. Cim a kiadóban. 7844

Eladó
 Csiky Gergely-utca 9. számú emeletes ház. Bővebbet Boczkó-utca 9. földszint. 7845

Ház,
 még 9 évig adómentes, György-utca 48. szám a. eladó. Bővebbet Szabadság-tér 7., I em. 7833

Füzesfő,
 modern bérház, a város legszebb pontján, eladó. Bővebbet Szabadság-tér 7. sz. I. emelet. 7884

Ötjáratu örömlalom, Arad közlelőben, haláleset miatt, jutányos áron eladó. Bővebbet „Vörös ökör” vendéglőnél, Arad. 7471

Jókarban lévő ház a Purgly Lajosné-utcában, haláleset miatt, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 7813

5 szobás modern magánbáz, különösen földirtokosok részére, nagy udvarral és egy 5 holdas magyaradi szőlő, eladó. Értekezni d. u. 3-4. Cim a kiadóhivatalban. 7844

Üzletek.

Élelmiszerüzletberendezés, mérlegekkel és 4 káposztás horodóval, eladó. Cim a kiadóban. 7910

Oktatás.

Zongoraszni
 tanítok legjobb módszer szerint. Oneska Anna, Zoltán-u. 6. 7877

Különféle.

Nagyméretű 7968
 földszinti világos raktárhelyiség és egy nagy pince azonnal kiadó. Lovász-utca 5/b.

Társas,
 vagy finanszírozott keresek 30.000-50.000 koronáig egy műszaki berendezések vállalatához. Ajánlatokat „Mérnök” jelgére a kiadóban 7906

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvétetnek a Messenger-boy kiadóban, Deák Ferenc-u. Barna Béla hirdetői és hírlapirodájában Zrinyi-u. és a Kossuth-utcai papírüzletben.

Világos

község piacterén a villamos megálló közelében közlelőben, egy cca 1000 hl. aszokhorodót tartalmazó pince, 1918. szeptember 1-ig előnyös feltételek mellett térbeadandó. Bővebbet Szt. György Söröződe r.-t.-nál, Lippa. 7869

Gyógyászat

Hehs Vasas orvosora.
 Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédüles, a vérszegénységből eredő idegbajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Paratlan vérképző és vérjavító. Biztos övszer máliikus fertőzések és minden infektióból eredő meg-betegedés ellen ugy felüteteknek, mint gyermekeknek. Ára 5.— kor. Hehs gyógyszerár. Földes gyógyszerár. 12

Tyukszem

és minden bőrzeményedes ellen biztosan ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-tápasza. A legmegrózottabb tyukszem-tápasz párnapi használata után levallik, a gyöttrő fájdalom azonnal megszűnik. Ára 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár Arad 12

Kun és viszkotegség

elleni fehér kenőcs kapható egyedül Ferenc-terti Vajdits-gyógyszertárban. Kis tegely 2 korona, nagy tegely 3 korona 50 fillér. 6171